

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут інноваційних освітніх технологій

БІЛИЙ ГОЛУБ

*Альманах
творчості юних літераторів*

КИЇВ
2020

УДК А 571

Навчально-науковий інститут інноваційних освітніх технологій Національного авіаційного університету: Альманах поетичної творчості юних літераторів «Білий голуб», упоряд.: Петровська Т.В. – Київ, 2020. – с. 144

Рекомендовано до друку Вченою радою Навчально-наукового інституту інноваційних освітніх технологій Національного авіаційного університету (протокол № 4 від 28 квітня 2020 року).

До альманаху увійшли найкращі вірші учасників Всеукраїнського поетичного конкурсу «Білий голуб», який започаткував Навчально-науковий інститут інноваційних освітніх технологій Національного авіаційного університету

***Шановні переможці та призери
Всеукраїнського поетичного конкурсу
«Білий голуб»!***

Від багатотисячного колективу студентів та викладачів Національного авіаційного університету сердечно вітаю вас із виходом альманаху світлих і зворушливих творів учнів і студентів «Білий голуб»!

Сторінки поетичного збірника багатогранні і натхненні. На них відображені сучасність, минуле і майбутнє. Самовираження юних обдарувань додає наснаги та віри у щасливу долю українського народу.

Нехай цей збірник утверджує ідеї любові, добра, духовності, подарує читачам естетичну насолоду й сприяє самопізнанню. Сила образного слова викликає найкращі почуття, відкриває високі можливості для розвитку творчої особистості молоді.

Високо цінуємо сприяння учителів, викладачів та керівників гуртків у проведенні Всеукраїнського поетичного конкурсу «Білий голуб».

Щиро бажаємо всім учасникам конкурсу нових успіхів і злетів, вагомих досягнень і творчого зростання на славу України!

З повагою

Володимир Ісаєнко, доктор біологічних наук, професор, академік Академії наук вищої школи України, заслужений працівник освіти України, ректор Національного авіаційного університету

Шановні учні та студенти!

Сердечно вітаю учасників Всеукраїнського поетичного конкурсу «Білий голуб». Україна завжди славилась поетичним словом. Вам належить творити майбутнє нашої держави та поетично-пісенний світ національної літератури.

Щиро підтримую творче прагнення юних обдарувань, зичу авторам альманаху життєвої наснаги та натхнення, а педагогам – мудрості та радості в їхній благородній справі. Хай поезія надихає вас та допомагає здобувати визначні яскраві життєві перемоги, а прагнення до знань й успіхи будуть постійними вашими супутниками. Значення поетичного слова в житті людини надзвичайно важливе. Витоки творчого натхнення розпочинаються від любові до рідного краю. Ми віримо в силу поезії, яка звеличує, окриляє і надихає на добрі справи.

Бажаю юним літераторам подальших творчих успіхів, щоб зробити вагомий внесок у розвиток літературних надбань нашої держави, щоб нести у світ живу мову українського народу.

З повагою

***Артур Гудманян, доктор філологічних наук, професор,
проректор з навчальної роботи Національного авіаційного
університету, голова журі***

БІЛИЙ ГОЛУБ МИРУ

Всеукраїнський конкурс творчості учнів шкіл та студентів України «Білий голуб», організований Навчально-науковим інститутом інноваційних освітніх технологій Національного авіаційного університету, спрямований на підтримку обдарованих учнів закладів загальної середньої, професійної (професійно-технічної) освіти, вихованців позашкільної освіти, студентів закладів вищої освіти віком до 20-ти років у галузі «Літературна творчість» та творчої праці талановитих педагогів з метою сприяння розкриттю таланту та розвитку творчої особистості учня та студента; стимулювання творчого мислення, прагнення до загальнолюдської культури та інтелектуальної новизни; формування патріотичних почуттів засобами образного слова; популяризації національного літературного надбання; виховання любові до української мови та до України. За результатами конкурсу 2020 року відзначено 8 перших місць, 18 других і 23 третіх, решта учасників, які вирізнялися образним сприйняттям світу, відзначені заохочувальними дипломами.

Найбільше поетичних творів, які надійшли на конкурс, про Україну, про рідні міста і села, про історію рідного краю, про воїнів-захисників, про видатних людей нашої славної держави. Роздуми учнів і студентів глибокі, цікаві та привабливі, вдало оспівують і звеличують мужність, волю, дружбу, батьків, рідні обереги, розкривають сьогодення та віру у щасливе майбутнє молодого покоління, висвітлюють найкращі почуття, дарують нам світ творчості та натхнення.

Щиро дякую за сприяння в організації конкурсу учителям, викладачам та керівникам гуртків, членам журі та колегам

Навчально-наукового інституту інноваційних освітніх технологій Національного авіаційного університету.

Бажаю нових поезій та творчих успіхів переможцям та учасникам цього конкурсу, впевнено йти вперед, щоб досягати намічених цілей, найсміливіших задумів і перемог. Хай вас оточують і підтримують талановиті творчі особистості. Хай «білий голуб миру» вільно літає над Україною!

***Наталія Муранова, директор ННІОТ
НАУ, доктор педагогічних наук, професор,
відмінник освіти України, голова
оргкомітету конкурсу***

**Переможці
конкурсу**

Чиж Іван,

вихованець гуртка «Українська література. МАН»
КЗ «Броварський районний центр дитячої та
юнацької творчості» Броварської районної ради
Київської області

УКРАЇНІ

Україно! Я молюся Богу,
Щоб цвіла ти, мов рясні сади!
Щоб скоріш настала перемога,
Мир і спокій панував завжди!

І нехай твої криваві рани
Промиває, зцілює Дніпро...
Дбало перев'язує полями
Соловей, що сповіща добро!

ОДЯГ МОВИ

В одяг від «Кутюр» вдяглася мова,
Взула брендові кросівки «Найк».
І парфумами, не мовивши і слова,
Уквітчалась стильно. Просто лайк!

Сіла в «Мерс», поїхала на паті,
Настрій мала «кльовий» і «крутий»!
Хоче «потусити» серед знаті,
Розглядає перстень золотий.

Смакувала там мохіто й суші,
Слухаючи рок і джаз вночі.
Виставляла селфі у Фейсбуці,
Твітера отримавши ключі...

...Раптом вишиванка промайнула!
Мову «за живе» вона взяла.
Рідне і святе душа збагнула...
Українська мова розцвіла!

Як же часто ми вдягаєм мову
Нашу, українську... у чуже...
Барвінкову, рідну, кольорову
Хай її Господь нам береже!

Міняйло Михайло,
учень 10 класу Білоцерківської
загальноосвітньої школи I-III ступенів № 18
Білоцерківської міської ради Київської області

* * *

Відчаєм. Розпачем.
    Наговорилися досхочу.
Зрадами. Муками.
    Пострілів звуками.
Війнами.
    Бунтами.
        Гонтами й Хунтами.
Смертю.
    Могилами.
        Крутами й Кримами.

І що ж, народе, буде далі? В Них був Далі, а в нас невдалі.
Чи так і будем, як було? І з тим ОРЛОМ, і з цим ОРДЛО?
Ще не набридло? Ще потерпиш? Ти ж потерпаєш і все меркнеш!
Не дай зробити з себе тура. Не потурай чужим культурам.

* * *

Тяжкий ти шлях обрав, Василю,
Було всього: і болю й перешкод.
Випробування для людини непосильне:
Через роки пронести гімн свобод.

Зламати, знищити, спотворити, приборати.
Вони ж не люди, прихвосні Кремля.
Для них страждання - це найліпша мати,
Де більше платять - там і батьківська земля.

Але ж свободу в пута не закуєш,
Людських чеснот не знівечиш ножем.
Зарано, враже, перемогу ти святкуєш,
Безсмертя генія не змиється дощем.

Слова, як гімни, стануть на папері,
Де кожна літера написана життям.
Які ж криваві доля взяла акварелі,
Яким Феміда піддала страшним статтям.

В нову епоху, в двадцять першому столітті,
Незмірний борг ми маємо усі.
Схилимо ж голови у пам'ять тим страхіттям,
Яких зазнали незалежності борці.

Харламов Ілля,
студент I курсу Інституту журналістики
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка

* * *

Абрикоси падають і б'ються,
А дитина (їй немає ще трьох літ)
Простяга свої манюні руці,
Щоб сягнуть далеких верховіть.
Ми, малими, вміли жити просто,
Довіряли маренням і снам.
З висоти свого малого зросту
Дітям видно більше, ніж нам.
Пам'ятаю, дні тоді летіли.
Час – як незамулена ріка:
Повз усі нерівності і схили
У бурхливе море витіка,
Як пісок, тікає крізь долоні.
Навіть озирнутися не встиг:
В дикій нерозсудливій погоні
Поспішав, не бачачи доріг.
І, на щастя, не спинився й досі,
Все ще ждуть незвідані краї.
Не такі солодкі абрикоси,
Як були. Та все ж вони мої.

* * *

Рими стали важкі, як залізо,
І не чисте, а так собі, сплав,
Що не слово, то вічна реприза,
Ну чого ж я іще не сказав?

Я боюсь не мистецтва – халтури,
Я боюсь дієслівних рим.
Я – відбиток, я – власна гравюра
І, здається, стаю не тим
Мрійним хлопцем, що був раніше,
Серед форми гублю свій хист,
Хоч перо механічно пише,
Але вірші мізерні на зріст.
Я загруз, безнатхненний, в болоті,
Мучусь в ньому, як загнаний звір.
Часом думаю: може, годі
Марнувати отак папір?
Може, аркуші будуть пустими?
Бо тривожить лише одне:
Що від мене лишаться рими,
А в тих римах не стане мене.

Каменєва Ніколь,
учениця 9 класу Мирненської
загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів
Бориспільської районної ради Київської області

ГУБЛЮСЯ МИМОВОЛІ МІЖ ЛЮДЕЙ

Рондель

Гублюся мимоволі між людей,
А час тіка в незвіданість туману.
Глузливо доля сипле сіль на рани
За божевільні пристрасті ідей.

От дав би Бог терпіть, як Прометей,
Іще б тоді жилося непогано.

Гублюся мимоволі між людей,
А час тіка в незвіданість туману.

Вже й серце так не рветься із грудей.
А щастя... Фальша. Плід самообману.
Колись, напевно, все-таки зав'яну...
А поки що життя підступно йде.
Гублюся мимоволі між людей.

Я ТОБОЮ ДУШУ ОКРИЛЮ

Рондель

Я знов тобою душу окрилю
І небо малюватиму на стелі.
Між хмар собі шукатиму оселю,
Бо щастя я навряд чи вже зловлю.

Покину все й без жодного жалю
Піду у путь, узявши акварелі.
Я знов тобою душу окрилю
І небо малюватиму на стелі.

Кричу у хмари: «Я тебе люблю!»
...Життя вже докрутило каруселі.
І спогадів заплутані куделі
Навіки я у серці спопелю.
Я знов тобою душу окрилю...

Бородій Каріна,
учениця 5 класу Василівської філії І-ІІ ступенів
імені М.М. Глови Опорного закладу освіти
«Андрушківський ліцей імені А.М. Вітрука»
Попільнянського району Житомирської області

ПЛАНЕТА-ДИВО

Горить ріка, заходить сонце,
І вечір зазира в віконце,
Зомліло день спадає в донце –
До зустрічі, ласкаве сонце!

Тремтять від вітру трави, квіти,
Сполохано забились віти,
Шумлять тополі, клени, липи –
Їх ніч огорне, чути схлипи...

Приходить темрява щоденно,
Та знаємо ми достеменно,
Що сонце знов зійде блаженно
І Землю обійме натхненно!

Горить ріка від сходу сонця,
І ранок стукає в віконце,
І розцвітає у долонях
Планета – диво на осонні.

ПРО ОСІНЬ

Ще сонце гріє, аж пече,
Розкішно ще буяють квіти,
Ще день прозорить дзеркало ставків,
А ранок й вечір стали холодніти.

Тремтить вокально неба голубінь,
І струни сонця золотом ще грають,
А ластівки збираються в важкий політ
І осінь-чарівницю закликають.

Ільєнко Марія,

студентка II курсу Видавничо-поліграфічного
інституту НТТУ «КПІ імені Ігоря Сікорського»,
вихованка літературної студії «Рожевий ранок»
Центральної міської бібліотеки для дітей
Білоцерківської міської ЦБС Київської області

* * *

Коли мене
торкався ти душею –
у серця виростили крила!
З тобою ми
були єдине ціле.
У Всесвіті літали!..
На Місяці –
пили ми каву,
бургундське –
на Венері... за кохання!..
А на Плутон
літали танцювать!
Од щастя божеволіли...
На Сонце полетіли, необачні, –
згоріли крила...

* * *

Природа спить,
вона стомилась...
Над нею день чинив наругу.
Кидали люди
каменюки в груди –
понівечили вроду.
Спи, люба, набирайся сил
з надією, що завтра
схаменуться:
згадають,
що ти в нас – одна!
А нас у тебе –
як зірок у небі!..
Ти мати наша,
Україно!
Тебе ми збережемо!

Крот Олег,
учень 9 класу Луцької спеціалізованої
школи I-III ступенів № 1
Луцької міської ради
Волинської області

* * *

У кімнатних пустелях
слова,
відліпившись від вікон,
лізуть до рота.
З них я плів
колажі істеричних снів,
хапав

кожен настінний ритм,
ліпив
густу тінь зі слів.
Зараз уже не ловлю,
а просто вдихаю,
одягаю на голову
й живу
у цьому килимі
ритмів та плям.
Але все ж,
у попелі часу,
залишаться лиш
чорнильною плівкою на асфальті...

ПАПЕРОВИЙ ЕТЮД

Коли закінчатся паперові жнива,
викрутимо з чайного дерева
увесь папір,
і розпочнеться сезон кораблів,
попливемо на яхті,
виструженій з латок мрій,
по лимонному морю,
складеному з орігамі.

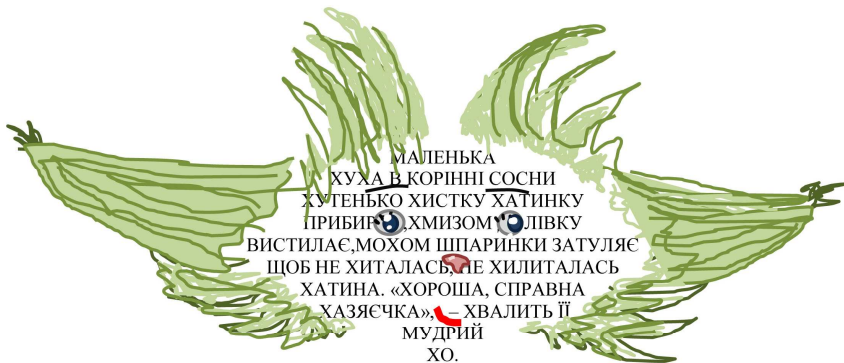
Бурдюг Аліна,
учениця 10 класу Бахмацької
загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 5
Бахмацької районної ради Чернігівської області

МРІЙЛИВА МАВКА

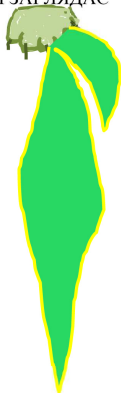
ХАЗЯЄЧКА ХУХА

МАЛЕНЬКА
ХУХА В КОРІННІ СОСНИ
ХУТЕНЬКО ХИСТКУ ХАТИНКУ
ПРИБИР(О) ХМИЗОМУ(О) ЛІВКУ
ВИСТИЛАЄ, МОХОМ ШПАРИНКИ ЗАТУЛЯЄ
ЩОБ НЕ ХИТАЛАСЬ, НЕ ХИЛИТАЛАСЬ
ХАТИНА. «ХОРОША, СПРАВНА
ХАЗЯЄЧКА», — ХВАЛИТЬ ЇЇ
МУДРИЙ
ХО,

СОРОМ'ЯЗЛИВО
ХИХИКАЮЧИ, ХУШКА
ПОЧИНАЄ ПРИХОРОШУВАТИСЯ,
ЩИТОЧКОЮ З ХВОЇ ОХАЙНО
ПРИЧІСУЄ ХВИЛЯСТОГРИВЕ ХУТРО.
ХУХА МАЄ М'ЯКЕНЬКУ ВОВНИЧКУ, ЯКА
ЗМІНЮЄ СВІЙ КОЛІР, ЯК ХАМЕЛЕОН, У ТОН
ПРЕДМЕТІВ, БІЛЯ ЯКИХ ЗНАХОДИТЬСЯ. ХУШИНА МОРДОЧКА
СХОЖА НА ХИМЕРНУ ФІАЛОЧКУ ДИВНОГО БОЛОТНО-МОХОВОГО КОЛЬОРУ.
ХУШКА ДІСТАЄ ЗІ СКРИНІ ХОРОШУ ЗЕЛЕНУ ХУСТИНУ В
ХИМЕРНИХ, ЧУДНИХ ЗОЛОТИХ ВІЗЕРУНКАХ, ВПИНАЄТЬСЯ
І ЗАГЛЯДАЄ У ХИБКЕ ЛЮСТЕРКО. ТЕПЕР БУДЕ ЧИМ

ЧЕПУРУХА ЗАДОВОЛЕНО ХРЮКАЄ,
ХВІТЬКАЄ, ПОПИСКУЄ. ХЛЮБТАЄ ХМЕЛЬНИЙ
МЕДОВИЙ НАПІЙ БУРШТИНОВОГО КОЛЬОРУ,
ЗАГОТОВЛЕНИЙ ХАЗЯЙКОЮ ЩЕ ВЛІТКУ,
СМАЧНО ХРУМАЄ ЛІСОВИМИ ГОРІШКАМИ,
СУШЕНИМИ ЛОХИНОЮ, СУНИЦЕЮ Й МАЛИНОЮ.
ЦЕ ВОСТАННЄ ХУХОЧКА ЛАСУЄ ЦІЄЇ ОСЕНІ.
ЗАВТРА – ПЕРШИЙ ЗИМОВИЙ ДЕНЬ. І
ХОРОШЕ КУМЕДНЕ СТВОРІННЯ ХУТКО
ХИЛИТЬСЯ ВБІК, ТИХЕНЬКО ХРОПЕ.
ДЛЯ ХУШКИ ХОЛОДНА ЗИМА
ЦЯ ЗБЖИТЬ, ЯК ХВИЛИНА,
ХУРДЕЛИЦЯ Й ХАТКУ
СХОВАЄ ПІД СНІГОМ, А В
ЛІЖЕЧКУ БУДЕ ТАК
ЗАТИШНО Й ТЕПЛО.
А ПОТІМ НАСТАНЕ
КРАСУНЯ -ВЕСНА.

Банченко Максим,
учень 8 класу Жуківського навчально-
виховного комплексу «Загальноосвітня
школа І–ІІІ ступенів – дитячий садок»
Згурівської районної ради Київської області

ОБЕРІГ МОГО ДИТИНСТВА

Перший сонячний промінь, торкнувшись старого горіха,
Застрибав по землі і згубився в густім спориші.
Той горіх, наче вірний другяка, мене зустрічає
Від весни до весни кожен день, як додому зі школи я йду.

Той горіх, наче сторож, дитинство моє зберігає,
Наче велетень грізний, ховає від лиха наш дім.
Осінь листя пожовкле у нього в танок забирає,
А зимою веселі сніжинки кружляють над ним.

І стоїть мій горіх, огортаючи вітами ніжно
Милий серцю і рідний до щему батьківський поріг,
Час дитинства спливає, у світі мене доля покличе,
Та залишиться в спогадах завжди і дім, і горіх.

МИ – НАЩАДКИ...

Це все залишено тобі батьками,
Тож збережи природу для своїх дітей,
Природа створена роками,
А ти для неї, друже, – Прометей.
Повір, в твоїх руках і в тебе під ногою
Частинка Всесвіту мала,
Хоча вона здавалася старою,
Але вона лишилася такою, як була.

Вона жила століття і епохи,
Бачила, напевно, наших предків покоління,
Та не змінилась, бачиш, анітрохи.
Це завдяки їх немалим сумлінням.
Твій пращур теж в руках її тримав,
І залишив урешті-решт в спокою,
Як він колись це обирав,
Тепер же вибір за тобою.

Какун Софія,
вихованка гуртка «Шкільна естрада»
КЗ «Броварський районний центр дитячої
та юнацької творчості» Броварської
районної ради Київської області

ЗЕМНЕ ТЯЖІННЯ

Я стою на землі,
А літаю по небу,
Там, де зорі ясні,
І нічого не треба.
Де по хмарках стрибати
Можна, як на батуті,
Де до сонця, здається,
Можна б і доторкнутись.
Де ти можеш з птахами
Нарівні політати,
Й подивитися зверху
На свою рідну хату.
І... побачити річку,
Сад, до школи дорогу,
І як мама й сестричка

Вже виходять з-за рогу,
І про щось там сміються,
Тільки я те не чую,
Бо я дуже високо –
Я по небу мандрую...
І тоді я спускаюся
Знову на землю...
Трохи вже політала,
А більше не треба.
Коло мами так добре,
Коло річки затишно,
Та і друзі чекають,
Щоб до них уже вийшла.

МИР – ЦЕ КОЛИ ЩАСЛИВІ ДІТИ!

Мир – коли дружба, а не війна,
Мир – коли радість, а не біда.
Коли пташиний ми чуємо спів,
А не пострілів звуки і вибухів грім.
Мир – це веселка, мир – це надія,
Це спокій, це ніжність, це справжня віра.
Мир – справедливість у нашій країні,
Мир – це достаток у кожній родині.
Мир – коли мами можуть радіти,
Бо поряд з ними здорові їх діти.
Все, що знали – тепер непевно,
В небо злітали – невже даремно?
Все, що бентежить і ріже очі,
Розум сприймати ніяк не хоче.
Щось відбулося – змінилися люди,
Так, як було – вже ніколи не буде.
Руки трощать іржаві кайдани,
І гомонять, бунтують майдани,

Щоб панувала любов у світі,
Мир – це коли щасливі всі діти!
Мир – справедливість у кожній країні,
Мир – це достаток і спокій в родині,
Мир – коли мами можуть радіти,
Бо поряд з ними живі їхні діти.
Мир – коли дружба, а не війна,
Мир – коли в серці і в світі весна!

Хорошенко Назар,

учень 6 класу Софіївсько-Боршагівського
навчально-виховного комплексу «Спеціалізована
школа І-ІІІ ступенів – ЗОШ І-ІІІ ступенів»
Києво-Святошинського району Київської області

МАМА

Як сонечко сходить у рідному краї,
Так мамині руки мене обіймають.
Сповнені ласкою і добротою,
Мамо, так хороше й тепло з тобою!

Хто, як не мама, так ніжно голубить?
Буваю нечемним – та мама все ж любить.
Підкаже, розкаже, як краще зробити,
З порадами мами мені легше жити.

У Бога здоров'я попрошу для неньки,
Щоб горя ніколи не знала рідненька.

ВІТЕР

Де той вітер сильний взявся?
Він у полі налітався:
В лісі дерево хитав,
В нори звірів заганяв.
Морозець йому як друг,
Заморозив все навкруг.
Отака у нас природа:
Вітрові нова пригода –
Скоро прийде вже зима,
День короткий, та дарма,
Будемо зимі радіти –
Зимоньку так люблять діти!

Щербина Марія,
учениця 8 класу Гореницької
загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів
Києво-Святошинського району
Київської області

ВЕСНА ПРИЙШЛА

Весна прийшла тихенька, сміхотлива.
І зраночку постукала в вікно.
А я його хутенько відчинила,
Впустивши весну у своє житло.
Вона заграла вранішнім промінням
І розтопила той холодний сніг,
Засяяла земля тим розумінням,
Що лід вже зник із душ у всіх.
Весна будила землю ніжно, пустотливо,

Гасав непогамовний вітерець,
Усе навколо грало і раділо.
І чувся стукіт молодих сердець.
Чомусь весною легко так сміятись,
Радіти, жити, вірити в дива.
Весною дуже легко закохатись.
Дитяча казка ніби ожива!
Весна дарує нам свої надії,
Веселощі, турботи і красу.
Вона немов ті нездійсненні мрії,
Що я дбайливо їх у світ несу.

Я ЧУЛА ПЕРШИЙ ВІДГОМІН ВЕСНИ...

Я чула перший відгомін весни.
Як молода травичка шепотіла.
Я думала – це все казкові сни...
Але весна співала і дзвеніла.
Вона прийшла й принесла нам любов,
Новини, радості, співанки, мрії.
І пробудила у серцях, немов
Якісь, для кожного свої, надії.
Заграла у ранкових промінцях,
Затанцювала з вітерцем грайливим,
Весна летіла вільно, як той птах
Її зробила світ наш ніжним і сяйливим.
... Я чула перший відгомін весни.
Її співанка між людей летіла.
Я думала – то все казкові сни.
Але весна у світі мерехтіла...

Драчук Олександр,
учень 8 класу Комунального закладу
«Тетіївський навчально-виховний комплекс
«Гімназія – загальноосвітня школа I-III ступенів»
Тетіївської міської ради Київської області

ЛІТО

Тріскоче коник у траві,
Хита метелик ніжну квітку,
І сонця щедрі ручаї
Збігають полуднем улітку.

Воно моргає із небес,
У жмурки грає із хмарками,
Після дощу весь світ воскрес,
І райдуга висить над нами.

Це непосида-вітер стряс
Рясні краплини з теї хмарки,
І сонце вигляда до нас
І знов пасе пухкі отарки.

І бабка пурха межі трав,
Як вертольотик голубий,
Спокійно мліє тихий став,
А поруч стогне клен старий.

Десь гава каркає в гнізді,
Принісши діточкам поживу,
Не зна, що карканням своїм
Наврочить скоро справжню зливу.

Ледь чути дятла віддаля,
Туркоче горлиця в бузку,
А на дорозі горобців сім'я
У куряві купається, в піску.

Прекрасне літечко моє,
Пора і радості, й любові!
Даруєш ти тепло своє,
Приносиш мрії кольорові...

ОСІНЬ

В золоті тужать дерева мрійливо,
Мокнуть дощами холодними дні,
Хмари у небі пливуть шанобливо,
Ронячи сльози свої неземні.

Грона червоні хилить калина,
Паморозь ввечері сіє серпанки,
Диха туманом осені днина,
Тихо молочні купаючи ранки.

Килими стелить на землю пухкі –
Падає з гілля листя додолу.
Ліси за рікою і парки міські
В шати барвисті вдягаються кволо.

В небі дзвенять ключі журавлині,
Трусять додолу прощальні пісні,
Що віддають гіркотою полині,
І починають світанки ясні.

Вітер розгойдує хвилі на річці,
Котить за хвилею хвилю води,

Сердиться, пнеться, гра на сопілці
В косах вербових, мабуть, з самоти.

Мокре усе стоїть у задумі,
Тихо дні лічить в чеканні зими,
Плаче природа в мрійливому сумі,
Її не чіпають житейські шторми.

Говорун Аліна,

учениця 5 класу Білоцерківської спеціалізованої
природничо-математичної школи I-III ступенів № 16
імені М.О. Кириленка Білоцерківської
міської ради Київської області

БОЛИТЬ...

Моя країна осяйна!
Хотіла квітнути вона!..
Війна!
Став розповзатися туман...
Одна з її болючих ран –
Майдан!
Як лікувати біль від втрат?
Чому стріляв у брата брат –
Солдат?
Схилили гілля ясени,
Бо не вернулися з війни
Сини!..
А сива мати вигляда,
Зів'яла вже її хода!..
Біда!

Чому прийшла страшна та мить?
Хто нас врятує, захистить?
Болить!
Свинцем стріляє в бік наш даль,
Приходять сльози і печаль!
Як жаль!
Та вистоїть козацький край!
Люби його, охороняй
І знай!
Нам жоден ворог не страшний,
Бо рід наш древній, осяйний!
Такий!
З нас кожен гідно стяг несе!
Ми переможемо, попри все!
Усе!

СНІГУРІ

Сад сьогодні рано-вранці
Нас зустрів у вишиванці!
То червоні снігурі
Почепили ліхтарі.
Сніжну зиму вихваляють,
Стиглі яблука чіпляють.
Між собою гомонять,
То танцюють, то сидять.
Розкошують у дворі
Диво-птахи – снігурі.
Запалили гілля клена
Ще й підморгують до мене.
Обтрусили там сніжок,
Полетіли на бузок,
Примостились на гілки,
Мов намистечка рядки.

Раптом пурхнули на тин,
Ну а звідти – на жасмин.
Запалав миттєво він,
Як в кімнаті наш камін.
Вже на відстані руки
Червонясті грудочки,
Звеселяють, щічки гріють
І нову малюють мрію!

Верхова Аріна,

учениця 7 класу Академічного ліцею № 1
імені А.С. Малишка
Обухівської міської ради
Київської області

* * *

Не все на світі вимірюється грошима,
Є речі, що не передати в спадок.
Людина – це не робот, не машина,
Не алгоритмів і не схем порядок.

Не тільки в тілі є краса,
Не тільки в голосі і рухах.
Якщо і золотом і сріблом потряса,
Не приховаєш те, що порожньо і глухо.

Дивись на світ відкритими очима,
Вбирай у себе приємні почуття.
Повір, що гіркий досвід не причина
Скарби душі перетворити на сміття.

Навчився бути чуйним, вдячним,
Не жадібним на вчинки і підтримку,
Робити першим крок – не лячно,
Будь вище в цьому поєдинку.

Душа людини – пазл, який складати
Повинен кожен усе своє життя.
Вирішуй сам: боротися й перемагати,
Або відразу – в небуття.

* * *

Спасибі, мамо, що мені життя дала,
Що іноді всю ніч не спала,
Що з-під твого надійного крила
Я світ навколо розглядала.

Я дякую за те, що ти мене навчила
Не помічати зло, не мститися ніколи,
Ти довела, що розум – також сила,
Й один у полі також воїн.

Я знаю, що таке добро,
Що означає ввічлива людина.
Людяність – це внутрішнє ядро.
Я розумію це, хоча іще дитина.

Тобі я обіцяю, що мої вчинки
Не принесуть страждання й біль нікому,
Знайду в собі я сили на зупинку,
Щоб не образити словами мимоволі.

Уміння і знання, що ти в мене вкладаєш,
Вони не пропадуть і по життю не зникнуть.
Людину виховану й чемну не зламаєш,
А до поганого вона й сама не звикне.

Католик Дарина,

учениця 5 класу Освітнього опорного закладу
навчально-виховного комплексу «Загальноосвітня
школа I-III ступенів-ліцей» с. Зимне
Володимир-Волинського району Волинської області

* * *

Встану вранці на світанку,
Сонцю усміхнуся,
І до рідної матусі
Щиро пригорнуся.
Побіжу у сад зелений
По вузькій стежині,
Замилуюся росою
На рясній калині.
Як прекрасно! Світ навколо
Різнокольоровий!
Жовтий, наче житнє поле,
Наче синь, казковий!
Він напоєний піснями
Цвіркунів і бджілок,
Соловейків голосами,
Співами сопілок!
І дзвенить, й цвіте, й буяє
Рідна Україна,
Мене вабить, надихає
Я ж її дитина!

РУШНИЧОК

Вишила матуся рушничок
І мені його подарувала.
А на ньому так багато квіточок
Стрічками в букетик пов'язала!

Наче сонце, соняхи ясні
Золотавим цвітом ніжно сяють
І схиливши голови свої,
Тихо і спокійно засинають.

Маки пишні, гілочки верби,
Цвіт дрібний ромашок і волошок –
Це не просто квіти – це скарби
Для малесеньких синів і дочок!

Кожен хрестик – це не просто знак,
Це матусина любов і ласка,
Це усмішка в неньки на вустах,
Це її вечірня тиха казка!

Притулю до серденька рушник,
Ніжно й щиро мамі усміхнуся.
Це святиня, український оберіг,
Хоч маленька, але ним горджуся!

Бойко Богдан,
учень 8 класу
Ліцею № 25 м. Житомира

КРАПЛИНКА

Довго падала з неба краплина.
Скільки вражень у неї було,
у ній сяяла сонячна сила,
і як в дзеркалі, все цвіло.

І це ж треба попасти в калюжу,
добре поряд струмок пробігав,
він до неї не був байдужим,
і до себе яскравих збирав.

Прямував цей струмок до річки,
і до моря рукою подать,
та щасливе краплини личко,
почало не на жарт сумувать.

Я не хочу кудись мандрувати,
я залишуся тут на полях,
буду пити листочкам давати,
буду сонце тримати в руках.

У краплинку вітерець закохався,
і на крилах кохання підняв.
Він їй принцом справжнім здавався,
він тепла їй багато віддав.

Піднялася вона до хмаринки,
закохалася знову у вись,
Вітерець, як веселий хлопчина,
Довго ще на хмаринку дививсь.

Знов далеко вона помандрує,
і десь знову на землю впаде,
знов струмок її десь врятує,
і до моря її проведе.

МІЙ РІДНИЙ КРАЙ

Я твій боржник і вже не поверну
Усіх боргів і що мені робити?
Я відчуваю гордість неземну
За право на землі цій жити.

Немає в мене райського життя,
Та що ж тоді в душі у мене сяє?
Я бачу всюди радість свого я,
Що так мене родинно обіймає.

Шукаю слів, щоб висловити це,
Розсипалися в них усі перлини.
Тут роду мого сила і лице,
І пафоси щасливої людини.

Я вийшов із страждань твоїх і мук,
І я за це добром платити маю.
В мені лунає предковичний звук,
Бо я люблю свій край, бо я кохаю.

Я найдорожче віддаю – життя
І сяю цим бажанням незбагнено.
І в цьому скарб мого земного я,
Бо я живу для тебе так натхненно.

Я твій боржник, належу тобі я,
Я материнські руки відчуваю.
Мій рідний край, закоханість моя,
Я твій боржник за все, що в серці маю.

Рудійко Анастасія,
учениця 10 класу Білоцерківського НВО
«ЗОШ I-III ступенів № 15 – дитячо-юнацький
спортивно-оздоровчий клуб»,
вихованка літературної студії «Рожевий ранок»
Центральної міської бібліотеки для дітей
Білоцерківської міської ЦБС Київської області

ПІСНЯ

Народна пісня – це перлина,
Ясна зоря, дарунок Неба...
Її співати серцем треба...
А серце пісні – Україна!

Тремтить мелодія кохання,
Дзвенить, немов дівочий голос,
Багата й щедра, ніби колос...
В ній мрії наші і бажання!..

* * *

Наснився сон жовто-блакитний:
Прозоре небо, море житнє...
А в морі дівчинка маленька,
Така весела, чепурненька...
У дівчинки співучий голос,
Волосся, сплетене у колос,
А в колосі – блакитна стрічка,
Немов жива вода потічка...
Рум'яне личко, мов калина...
Хто ж ця красуня?
Україна!!!

Довкола неї квіти, квіти...
Ті квіти – ми, українські діти,
Її майбутнє і надія,
Її велика світла мрія!

Удовенко Дарина,
учениця 10 класу Білоцерківської спеціалізованої
природничо-математичної школи I-III ступенів № 16
імені М.О. Кириленка Білоцерківської міської ради
Київської області

СВІТЛИЙ ВЕЛИКДЕНЬ

Мелодія дзвонів усім сповіщає,
Що світлий Великдень уже настає.
І сонце у небі цвіте крашанками,
І радість лоскоче серденько моє.

Немає для смутку у нас ні хвилини,
Свічки в усіх храмах нас гріють теплом.
Це свято єднає усіх у родину,
Збагачує душі любов'ю й добром.

Святе й сокровенне в думках наших лине,
В молитвах до Бога святі почуття:
За батька, за матір, за рідну Україну,
За мирне, квітуче, щасливе життя.

Христос же воскрес, щоб весь світ дивувати,
Зціляти і тіло, і душу за мить.
Ми ж будемо завжди його прославляти,
Господь же навчає нас вірити й любити.

Хай дзвони пасхальні під небо злітають
І ллється рікою свята благодать.
«Христос наш воскрес!» – це як пісня лунає,
То ж будемо душі добром наповнять.

КОЛИ ЗУСТРІЧАЄШ ЯНГОЛА

Коли зустрічаєш янгола – в метро, на вокзалі, у сквері,
Сузір'я униз не падають і небо по швах не тріщить.
Не стукне у грудях тривога в розчинені широко двері,
І вітер, смертельно стомлений, під крильми не задзичить.

Піском час продовжить тікати, як завжди, вперед, без упину,
І навіть на тому березі не згасне старий ліхтар,
Не вдарить весна у серце палким ароматом жасмину,
Такою ж залишиться вулиця, школа, алея, бульвар.

Коли ти зустрінеш янгола, то й не помітиш різницю –
Звичайний собі перехожий, такий, як усі навкруг.
В руці – парасолька і сумка, у іншій – пакети з суницею,
Ніхто йому не вклоняється, не прагне торкнутися рук.

Та ти розумієш, як це, без золота диво творити,
Без крил за спиною із платини, меча і чарівних сил,
І байдуже, що позаду тебе не виростуть сталактити,
І байдуже, що за бажанням не стане враз хлібом пил.

На фронті стояти зимою, коли холод ляскає гучно.
Бабусі віддати місце в автобусі, ніхто ще ж не втратив ніг.
Тепліша, ніж полум'я, посмішка потрапить у серце влучно,
І бідним ніхто не стане, купивши безхатьку хліб.

Не світ рятує від темного, а сам переходь до світлого,
Адже твоє серце – скарбничка, не став же на ньому тавро.
І янгол, що йшов по вулиці, раптово впізнає рідного,
Спіймавши твій теплий погляд у сквері, вокзалі, метро.

Гніздицька Діана,
учениця 10 класу Комунального закладу
Київської обласної ради
«Фастівський ліцей-інтернат»

НЕНЬКА-УКРАЇНА

Моя бідна Україно,
Славна ти держава!
Та на серці маєш, ненько,
Раноньку криваву.

Здобула ти, рідна, волю, –
Не дають «напитись»!
Маєш солов'їну мову!
Годі їй навчитись!

Тяжко, моя Україно,
В світі тобі жити,
Шарпають твою сорочку
Запроданці-діти...

На чолі держави стали
Горе-отамани,
Що торгують твоїм крамом,
Наче потрохами.

А твоя земля – священна!
У боях полита!
Чесана всіма вітрами
Дощиками вміта.

Солов'ї тобі співають,
А цимбали грають!
Є ще, ненько, в тебе діти,
Що сумління мають!

Що служити твоїй славі
Будуть аж до скону!
Що шанують, пам'ятають
Прадідів закони!

Що вдягають вишиванку,
І пісень співають.
Твою мову не плундрують,
А дітей навчають.

Щоби знали козачата,
Все про тебе, мамо!
Щоби також шанували
В світі прославляли.

ЛЮБОВ, МИЛОСЕРДЯ Й ДОБРО, ЯК У КАЗЦІ, ЗДОЛАЮТЬ ВСЕ ЗЛО

Я горджусь, що живу в Україні,
Де є вільний, незламний народ,
Що заради свободи людини
Він віддав своє серце і кров.
Почалося усе через владу,
Через неї загинули люди...

Не пробачим ніколи цю зраду,
Скільки жити Українонька буде.
Так, наші люди повстали,
За свободу боротися стали,
Вільні духом, незламні з коріння,
Добрі й щирі небесні створіння...
Споконвіку країна страждає...
Хоч в руїнах, та все ж виживає!
Захистим ми свою Батьківщину,
Неподільну, навіки єдину.
Рідна ненько, свята Берегине,
Віра в серці у нас не загине.
Та любов, милосердя й добро,
Як у казці, зламають все зло!

Журавель Маргарита,
учениця 9 класу Гімназії № 59
імені О.М. Бойченка міста Києва

ПОЦІЛОВАНА СОНЦЕМ

Прекрасна й незмінна в роках
Розквітає весна за віконцем.
З ластовинням смішним на щоках,
Я поцілована сонцем.

На дитячих рожевих вустах
Відчувається дихання вітру.
А у знуджених сірих містах
Хтось розлив кольорову палітру.

Перших трав запашний килимок
І торішнього листячка тління,
Вічні мрії і ясність думок –
Я пірнаю у їх володіння.

Дозрівають у серці слова,
Мов калини сліпучої гронця.
Весни завжди приносять дива,
Ну а я поцілована сонцем...

* * *

У молочнім тумані розтанув світанок,
Сховавшись у сивій густій пелені.
Я з теплою чашкою вийшла на ганок,
І кавова пінка всміхнулась мені.

В повітрі застиг запах сонця і квітів.
Терпкий аромат ще нескошених трав.
Дитяча душа у незвіданім світі
Кохає життя, як ніхто не кохав.

Чути, як вітер несеться над полем,
Рветься, мов пташка, у незвідану даль.
Сміється над втратами, смутком і болем
Ще не пізнавши скорботу й печаль.

Смак заварної ранкової кави
І порція свіжих цікавих думок,
Поки ще пахнуть нескошені трави
Хай ляжуть рядки на чистий листок.

Француз Вікторія,
учениця 9 класу Опорного закладу –
Остерської ЗОШ I-III ступенів
імені Ю. Збанацького Козелецького району
Чернігівської області

ЖИТТЯ – ЦЕ ЛАБІРИНТ

Інколи з нього важко знайти вихід.
Але... знаходить той, хто шукає.
Життя – це політ комети.
Швидкоплинної... Спонтанної... Яскравої...
І хай цей політ триває недовго, деякі встигають за цей час багато.
Життя – це мить.
Так ми думаємо в старості, коли одягаємо пончо думок.
Життя – це довга дорога.
Так ми думаємо, коли отримуємо свідоцтво у школі.
Кожна думка правильна, але...
залежить вона від того,
скільки ще крапель води у твоїй клеписдрі.

СТИЛЬ ПИСЬМА

Душа транслює все, що накіпіло,
Що пилкою чіпляє заболонь,
Людина лиш тоді бува щаслива,
Якщо торкається до люблячих долонь.

Любов, надія, віра і кохання –
Ці підсвідомі почуття душі
Ми пишемо без жодного вагання
Лише курсивом на своїй руці.

І витесать з душі так важко злобу,
І гнів, досаду тяжко подолать,
Але в житті людському так потрібно
Курсив від піктограми відрізнять.

Фетисенко Олена,
учениця 10 класу Академічного ліцею
імені Володимира Мельника
Обухівської міської ради
Київської області

* * *

Поети пишуть сльозами,
Перо – то крик душі.
Вони живуть разом з нами
В суспільстві, поміж людьми.
Та дещо їх відрізняє –
Вони розуміють життя,
Яке воно: добре, погане,
Навіщо людям буття,
Чи слід його цінувати,
Яка ж бо ціна душі?
А сльози солонуваті?
Чим схожі вони на дощі?
Невже наш світ недолугий?
Чи існує справжня любов?
Як можна рими складати –
Неповторні – все знов і знов...
Скільки мудрості в них – не збагну,
Як важку, невимовну втому
Передать на папері німому?
Прошу!

Не сваріть молодого поета,
Не вбивайте юний талант.
Хай тріпоче від кожного злету
Його серця ясний діамант!

* * *

Не торкай вербичку в полі,
То дівчина мила,
Що кохала, так любила,
Та втратила крила.

Не згинай вербичці в полі
Її віти-руки,
Сама собі їх ламала
З горя від розлуки.

Не зрубай вербичку в полі,
Хай стоїть тоненька.
Буде в полі з вітром грати,
Поки б'є серденько.

Хай забуде, що кохала,
Залічить ті рани,
Хай роса увесь біль змие
Серед поля вранці.

Корчемна Ангеліна,
учениця 11 класу Феневицького навчально-виховного
об'єднання «ЗОШ I-III ступенів – дитячий садок»
Іванківського району Київської області

ЖУРАВЛІ

Не летить, журавлі, на мою Україну
Через край, де смертельний ще падає «град»...
Не трудить свої крила в польоті невпиннім –
Облетить, обминить, повертайте назад...

А вони все летять до ставка, під тополю,
У старі свої гнізда, під ясні небеса,
Край цей – рідний назавжди, у нім – їхня доля,
Тут – не бачена поза морями краса.

Люди – що? Не злетіти їм помахом звідси,
Знай, терпітимуть «гради» по обжитих місцях...
На добро сіють люди жита й чорнобривці,
Та ще моляться, щоб долетів їхній птах!

РІДНИМ

Нам хочеться у ту щасливу мить,
Де лихоліття й смуги вже не буде,
Де на кордоні ворог не стоїть,
Не цілиться ніхто тобі у груди.

Там спогадом – тополя край села,
Хатина рідна, пісня солов'їна.
Там в наших пурпурових диво-снах
Не чорна – веселкова Україна.

Прийти чи повернутися – в той день,
Коли калина квітне біля хати,
Матусю пригорнути до грудей,
А матерям – дітей поцілувати.

Гарбуз Іван,
студент I курсу факультету кібербезпеки,
комп'ютерної та програмної інженерії
Національного авіаційного університету

* * *

Синього кольору
З присмаком чорного
В нашому місті
Життя наповнене...

Кажуть з усюди,
Чую постійно я.
Тільки не хочу,
Цьому не вірю я.

Хай ми не в Києві,
Хай не в столиці ми,
Та наше Щастя
Згадають сторицею!

Миле, маленьке,
Затишне містечко –
Волею долі
В моєму сердечку.

Скільки зазнало,
Скільки ти винесло
Від куль і снарядів
Ворожою милістю.

Божою ласкою,
Людською вірою
Ми залишаємось
На краще з надією.

Тихо, помалу,
Дитячими мріями
З сірої зони
Блакиттю повіяло.

Вільно ми дихаєм.
Сіре те нащо нам?
Наше майбутнє
Гідне найкращого!

СИНІЙ КОЛІР

Мені так личить синій колір,
Як синє небо, синє море,
Як волошкове синє поле,
В нім стільки тихого спокою.

Очима – синіми зірками
Вдивляюсь в синії простори,
Землі в безмежнім русі часу –
Я хочу бачить синій колір!

Я – від землі! Я – від природи!
Я і живе – то все єдине!

Від жодного мого вчинку
Ніщо живого не загине!

Природи ніжній творіння –
Вінець земного мирозданья.
Для матері, як рідні діти,
Від нас чекають піклування.

Турботи, захисту, любові,
Поваги і порозуміння.
«Не шкодь!» – у кожному їх слові.
Вони відчують: «Ми єдині»!

Із покоління в покоління
Несем як гасло цюю сповідь.
Щоб зберегти Землі цвітіння –
Землі так личить синій колір.

Дегтяренко Марія-Лурдес,
студентка III курсу факультету міжнародних відносин
Львівського національного університету
імені Івана Франка, вихованка поетичного клубу
«Озерця дитинства» Білоцерківської центральної
районної бібліотеки Київської області

* * *

Його вже не було серед живих...

На суп дружина чистила картоплю...
Малий намалював себе і тата:
Ідуть вони удвох на риболовлю...
І тато з вудкою, без автомата...

Його вже не було серед живих....

З коханим жінка розмовляла стиха.
І планувала: ще б одну дитину!..
Молилась мати, щоб минулось лихо,
Благала щастя і здоров'я сину!..

Його вже не було серед живих....

І СТАЛА ЛІСОМ...

Суниці в серці посадила...
Чорнобривців насіяла...
Шипшина колеться лиш трішки...
Дубове листя, дивні арабески!..
А поміж ними –
ельфи срібнокрилі:
то бігають, а то співають...
Вночі регоче Лісовик,
Попід колодами – гадюки
(і гадам треба виживати)...
Повсюди –
люди!..
Ногами топчуть ряст...
Однак далеко не заходять:
бояться заблукати!..
А завтра стануть всі:
хто явором,
хто кленом...

Я... стану лісом!..

Шарагіна Вероніка,

учениця 5 класу Опорного навчального
закладу «Щасливський НВК «ліцей – загальноосвітня
школа I-III ступенів-дитячий садок»
Бориспільської районної ради Київської області

ЩАСЛИВЧАНКА

Я щаслива щасливчанка,
Не киянка, не кримчанка
І пишаюся собою,
Що живу в селі з любов'ю.

Адже люди тут щасливі,
Не злостиві, не лінівi,
Щиро вірять у добро,
Допоможуть все одно.

Вулиці в нас теж охайні
І красиві, й сонцесяйні.
Йдеш, милуєшся, он школа!
Що за диво скрізь довкола!

Десь будинки височіють,
Там лікарня майоріє,
А позаду дитсадок
Для маленьких діточок.

Я запрошую в Щасливе,
Приїжджайте у село,
Радісне й миролюбиве
Завжди, щоб там не було!

Боченко Катерина,
учениця 6 класу Миронівського
академічного ліцею № 3
Миронівської міської ради
Київської області

НАЙДОРОЖЧИЙ ДАРУНОК

Подаруй мені, ненько, сорочку,
Що з любов'ю сама вишивала,
І у кожний стіжок кольоровий
Свою душу і серце вклала.

Подаруй мені, ненько, віночок,
З голубими, як небо, квітками.
Кожну квітку і кожний листочок
Ти вплітала своїми руками.

Подаруй мені, ненько, надію
На безхмарне і мирне небо.
Про життя без війни я мрію –
Більш нічого мені не треба!

Мекшун Анастасія,
учениця 6 класу Славутицької
загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 2
Славутицької міської ради
Київської області

МРІЇ

Дуже я люблю читати
І у мріях мандрувати
У далекії краї,
У незвідані світи.
Ось фантазія моя
У Єгипет привела.
Я побачила пустелі
Й піраміди вікові,
Сфінкси (не то люди,
не то леви) посміхнулися мені.
Ось Австралію зелену
Омиває океан.
Тут величний ходить ему
І дивує качконіс,
А коала заховалась
В евкаліптовий праліс...
Про фантазії свої
Довго можу говорити,
Та здійснились щоб вони,
Треба добре вчитись!

Матвєєва Марія,
учениця 6 класу Житомирської
загальноосвітньої I-III ступенів школи
№ 22 імені В.М. Кавуна

ПОДИХ ВЕСНИ

Ну от і все... Вже сніг спливає під ногами,
лід тане, сяє сонце й гомонять птахи.
Такими ледь помітними тонами
ми відчуваєм перші подихи весни.
Вона, красуня, вдягнена у благородні шати,
летить на крилах павутиння чарівних.
Тендітно так торкається до кожної оселі-хати,
чим викликає у дітей безмежний, щирий сміх.
Поглянь, он пролісок свою легку голівку
до сонця простягає, до небес.
А кіт, що спав добу, ген скочив на долівку,
підняв хвоста угору, нявкнув і «воскрес».
І я по вулиці іду, окрилена й весела.
Співаю щось собі під ніс, щось бурмочу...
До нас іде весна: квітуха, буйна і зелена!
Не стій на місці! Веселися досхочу!

Цимбал Олег,
учень 7 класу Турівського навчально-виховного
комплексу «загальноосвітня школа
I-II ступенів – дитячий садок»
Згурівської районної ради Київської області

ЛЮБОВ

Чом люблю я небо синє,
Небо України?
Дніпро старий та вже сивий,
Широкі долини?
Чом люблю оті Карпати,
Ніжню ромашку,
У блакитній височині
Щебетливу пташку?
Чом люблю я ту калину,
Стиглий колос жита
І оту вербу журливу,
Тихий голос літа?
Я не можу не любити
Цю красу чудову.
Щебетливу, мелодійну
Свою рідну мову.
Ще люблю я Україну
І в лиху годину –
Вона – моя рідна мати,
Я – її дитина!

Підлісняк Анна,
учениця 7 класу Петропавлівсько-Борщагівської
загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів
Києво-Святошинського району
Київської області

ДИТЯЧЕ ЩАСТЯ

Щастя для мене, коли всі здорові,
Мрії у мене тоді кольорові.
Люблю як у травні садочок цвіте,
Тоді, мов у казці, відчуваю себе.
Люблю виходити вранці в садок,
Слухати радісний щебет пташок.
Я є щаслива, як вчуся у школі,
І як збираю ромашки у полі.
Мрію, щоб люди на нашій землі
Були здорові й щасливі усі.
Усмішки в них на обличчі сяяли,
Горя й біди щоб ніколи не знали.
Щоби «війна» слово зовсім пропало,
Мир, щастя, радість кругом панували.

Бутовенко Олександра,
учениця 7 класу Білоцерківського НВО
«Загальноосвітня школа I-III ступенів №15 –
дитячо-юнацький спортивно-оздоровчий клуб»,
вихованка літературної студії «Рожевий ранок»
Центральної міської бібліотеки для дітей
Білоцерківської міської ЦБС

* * *

Допоки сосни шелестять,
І вітерець пісні шепоче,
Дзвінки струмочки жибонять,
Палають щастям серце й очі!

Натхнення ллється через край,
Душі так хочеться співати...
І я лечу за небокрай,
Бо вже навчилася літати!

* * *

Босоніж дощик по землі пробіг.
Веселку дітям він приніс!
Розквітли трави – радість, сміх!
Сади сміються й сінокіс...

Роби добро, даруй усім,
Нехай сніги довкруг метуть,
Гримлять хай бурі, грози, грім!..
А ти завжди привітним будь...

Хазанюк Ангеліна,
учениця 8 класу Комунального закладу
«Луцький навчально-виховний комплекс № 9»
Луцької міської ради
Волинської області

* * *

Писати книгу про своє життя...
Мабуть, у ньому я багато ще не знаю.
В ній чути сірих воронів виття, –
і ядесь там зі свічкою блукаю.

Життя – це мить, одна сторінка.
Аби лиш не скінчилося чорнило.
А я ж так хочу, щоб воно лунало дзвінко,
щоб мій сюжет ніщо не перебило.

Ви теж собі таку б хотіли книгу?
То ось перо, так близько, поряд з вами.
Є тема, є герої та інтрига,
й читач крадеться вашими слідами.

Сушецька Богдана,
вихованка літературного гуртка «Пролісок»
Комунальної установи «Центр розвитку
дітей та молоді» Узинської міської ради
Білоцерківського району Київської області

* * *

Сутність духовна природна, родинна...
Сутність духовна і зветься – Людина!

Люди, благаю, прошу схаменіться,
Просто свідомо з колін підійміться.

Розбрат ніколи не буде оплотом,
Кожен байдужий задумайся: «Хто ти?»
Чи вовкулака без роду і статі,
Чи українець у батьківській хаті?

Мати співала тобі колискову,
Щоб з пелюшок пізнавав рідну мову.
Плем'я нащадків Трипільського роду,
Стань в Україні єдиним народом!

Борисенко Віталія,
вихованка гуртка «Літературна творчість»
Ставищенського районного центру дитячої
та юнацької творчості Ставищенської
районної ради Київської області

* * *

Людино, тебе не впіймає ніхто,
ти летиш на крилах угору чи зі свистом падаєш униз,
піднімаєшся сходами до світла і тут же зриваєшся у чорну безодню,
ти мрієш про одне, а робиш зовсім інше,
ти можеш повернути все, в тебе є шанс,
але не хочеш і знову падаєш на коліна.

* * *

На душі прохолода, навіть півень затих,
за вікном негода і жовто летять листки.
Вже птахи відлетіли в далекі краї,
бо не чути їх співу у прекраснім саду,

лише дуб величезний, кронастий дуб
залишився стояти довіку...
Ні дощі, ні вітри, ні хуга не зламають того дуба,
бо душею сильний він.

Малишко Олексій,

учень 9 класу Стовп'язького навчально-виховного
об'єднання «Заклад загальної середньої освіти
I-III ступенів – заклад дошкільної освіти»
Дівичківської ОТГ Переяслав-Хмельницького
району Київської області

МОЄ СЕЛО

Село Стовп'яги, наче та Вербівка
Потопає в вербах і садках,
І літа весела поруч бджілка,
Що бере нектар у всіх квітках.

Загадковий, рідний і веселий край,
І щасливий, щедрий тут розмай.
І лелека горда на гнізді
Стереже нам спокій на землі.

Де іще знайти слова краси села?
Може, воно в трелях солов'я?
Може, в полі, в колосі зерна?
Лише тут щаслива вся моя сім'я.

Підростем і підемо в світи.
Та такого місця не знайти,
Де ласкаві ранки спозаранку,
Де яскраве сонце на світанку.

Впевнений, залишуся в селі.
Тут усі традиції мої.
Будуть жить зі мною у віках,
Щоб пройшов щасливо весь свій шлях.

Ювченко Олександр,
учень 9 класу Славутицького ліцею
Славутицької міської ради
Київської області

ВЕСНА 1986...

Була весна. Зароджувалось диво,
Життя бриніло зеленню кущів.
Був квітень. Двадцять шостий день квапливо
Все зруйнував, довкола все змінив.

Був вибух. Пролунав він так зловісно,
Що аж здригнувся багрянний небосхил.
Був розпач. Чорний кат, ніби навмисно,
Залишив все без життєдайних сил.

Був відчай. Полишаючи домівки,
Ніхто не припускав, що назавжди.
Був сум. У всіх в одному спільні думки –
Надія повернутися сюди.

Був біль. Схилились у зажурі квіти,
Замовкли пташки, висохли струмки.
Застигли сльози на очах будинків,
Покинутих зненацька й навіки...

Та є життя! І зацвіли тюльпани,
Розсипав сльози-пелюстки бузок.
І з'їхались у квітні прип'ятчани
В щемливе місто спогадів, думок...

Бо є життя! Воно, відомо, плинне,
І йде воно, як є, «без коректур».
Є пам'ять, що веселкою прилине,
Поверне їх у днів щасливих вир.

Живи, земля, і посміхайтесь, квіти!
Лети у небо, швидкокрилий птах!
Людино, не роби експерименти:
Не «мирний» атом – вчись на помилках.

Грабар Богдан,
учень 9 класу Коростишівської
загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 3
Житомирської області

ОСІННЯ МЕЛОДІЯ

Яскравими фарбами осінь сяла,
Сонячний промінь дерева залив.
Дівчина-Осінь на скрипці заграла
Тихий тужливий мотив.

Ніжна мелодія з хмарок полине.
Трохи забутий приспів.
Ніжно осяде на гілку калини,
Ноти позичить собі в солов'їв.

Тугою осінь у серці озветься,
Звук тої скрипки у небо зірветься.
Звук той чарівно прекрасний,
І над людською душею він владний.

Вітер танцює гопак із дощем,
Тіло пронизує, ніби мечем,
Миті цієї повік не забуду,
У бурштиновім листі купатися буду!

Кобильська Марина,
учениця 9 класу Навчально-виховного
комплексу «Гімназія-загальноосвітня школа
I-III ступенів № 4» Світловодської міської ради
Кіровоградської області

СОНЕЧКО І ВЕСЕЛКА

Зажурилось Сонечко,
Личенько закрило –
Золоту корону
Сонечко згубило.
Дощ пішов зненацька,
Став похмурий день –
Не співає Сонечко
Радісних пісень.
Та прийшла Веселка –
Кольорів цариця.
І сказала Сонечку:
«Не сумуй, сестрице,
Я тобі у коси
Заплету вінок

Із квіток чарівних,
Золотих стрічок.
Будь же і надалі
Світле та гаряче,
Принеси на землю
Радість та удачу!»

Дідик Володимир,
учень 9 класу Комунального закладу
«Рубанівський опорний заклад загальної
середньої освіти I-III ступенів»
Великопетиської районної ради
Херсонської області

НАВІКИ ЗАЛИШИЛИСЬ У НЕБІ (загиблим в авіакатастрофі літака МАУ)

Всього лиш декілька хвилин польоту,
І замість довгого – короткий шлях.
Що там було, у тому літакові?
Не знаємо. Страшений жах.
Жахливо уявити ту хвилину,
Коли все усвідомили вони:
І пасажирів, й стюардеси, і пілоти.
Нічого вже зробити не могли...
Так швидко обірвалася їхня доля,
Ще скільки вильотів змогли б зробити,
Та не судилося... На те є Божа воля,
А їм хотілося, хотілось дуже жити.
Валерія, і Володимир, і Марина,
І Юлія, і Ольга, і Сергій,
Був Ігор, і Денис, і Катерина,

Була Альона, був і Олексій.
Із них хтось, може, помолився Богу
І кинув погляд свій останній в небеса.
Притисла мати дитятко маленьке,
Поцілувала, і покотилася сльоза.
Їх не повернеш. Звідти не приходять.
Живим залишилися лиш сльози й біль сердець.
Скажіть, чому несправедлива доля?
А смерть – кінець, чи зовсім не кінець?
Хай ці рядки живих торкнуться тихо,
Хай пам'ятають, що у світі цім
Так мало радості, багато, чомусь, лиха,
Перекажіть це всі, перекажіть усім.
Вони хотіли жити, просто жити,
Хотіли вчитись, працювать, любить,
Та не судилось... Ми повинні пам'ятати,
Пам'ятати й кожному мить цінити.

Сімоник Діана,
учениця 10 класу Новосілівського
академічного ліцею «Ерудит»
Києво-Святошинської
районної ради Київської області

* * *

Фальшиві троянди, тюльпани фальшиві,
Все більше стоять у звичайних людей,
Чому би і ні? Вони вічно красиві,
І радують погляд блудливих очей,

Чому би і ні? Їх не треба глядіти,
Не треба дивитись за ними щодня,

Досить звичайні, і квіти як квіти,
Але, насправді, то дика брехня.

Вони не живуть і не радують цвітом,
Не вміють сміятись, як справжні, не плачуть.
А справжні живі – ті, що в лісі, за містом,
Де ніхто і ніколи їх не побачить.

Фальшиві троянди – це зовсім не квіти,
Вони не збирають раненько росу,
Не хочуть води і не вміють радіти,
Лиш просто несуть фальшиву красу.

І, знаєте, з-поміж цих дивних речей,
Скільки всього не могли розуміти.
І скільки б не бачили днів та ночей,
А люди все ж схожі на ці дивні квіти.

Вони виростають в тіні чи на світлі,
Одні є нещасні, а інші – щасливі.
Та правда незмінна одна в цьому світі,
Є справжні, живі, а є просто – красиві.

ХОККУ

Життя таке коротке і крихке.
Замислитись і зупинитись.
Земля втомилась.

Небрат Катерина,
учениця 10 класу Пристромської
загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів
Переяслав-Хмельницького району
Київської області

ОСІНЬ

Берези шепотіли тихо, спокійно,
Про те, що їм снилось вночі.
Туман розправляв свої крила граційно,
Стелився клубком по землі.
Вітер співав та грав все на лютні,
Мелодії пускав крізь вітки.
Все в них було: почуття незабутні,
Сум та спокій хиткий.
Краплі дощу мерехтіли на кронах,
П'янили й листя, й траву.
Як не втримаєш ти птаху в долонях,
Так не залишиш літню надовго пору.
Осінь зустріла холодом раннім,
Кинула листя в лице.
Вона ранки топила в тумані,
На фарбах робила акцент.
Берези шепотіли тихо, спокійно,
Про те, що вже осінь прийшла.
Що гуляє вона між гілок надійно,
Кидає тобі на шию шарфа.
Що літо на крилах птахів
Відлітає у вирій все далі.
Що крижана пора снігів
Уже із-за воріт виглядає.
Що сонце вже сонне, дрімуче,
Не дарує воно теплої ласки.
Що і осінь втекти скоро захоче,
І початок настане зимової казки.

Кисельов Олександр,
учень 11 класу
Чернігівського ліцею з посиленою
військово-фізичною підготовкою

РІДНА МОВА

Душа народу в слові зарожденна,
У пісні, в праці і в навчанні теж,
Бо мова рідна підніма на подвиг,
У слові ріднім кличе до небес.
Не знали б ми без мови, хто насправді:
Чи ми татари, чи українці ми.
Жага до слова й мови незбагненна,
Вона живе повсякчас між людьми.
День мови нашої – це свято довгождане,
Бо рідна мова нам завжди за честь.
Дали її нам Україна й мати,
Щоб перешкоди ми долали день у день.
Тож поважайте мову солов'їну
І не цурайтеся її: вона свята!
Завжди, сьогодні, кожної хвилини
Щасливі будьте з нею на вустах!

Карабань Галина,
учениця 11 класу Ставищенського
навчально-виховного комплексу «загальноосвітня
школа І-ІІІ ступенів-педагогічний ліцей» № 1
Ставищенської районної ради
Київської області

ЖІНКА Й ПАРАСОЛЯ – ДИВНА ПАРА

На вулиці бруківка з каблуками
Заспівала хор.
Глядацька публіка іде
Безладними рядами.
На тротуарі, мов модель із подіуму,
Йде
Красива жінка. З нею парасоля.
Ніхто не скаже, що це дивно –
Обрати червону
З парусини подругу,
Коли невпинно
Ось вже третій день
Дощі
Співають дифірамби дням похмури.

А люд німий проходить біля неї,
Мина бульвари
Й мовчазні алеї.
А світло фар автобуса мигне –
І зникне...
Незвична пара – жінка й парасоля.

Котовщик Ілона,
студентка II курсу КЗВО КОР
«Білоцерківський гуманітарно-педагогічний коледж»
Київської області, вихованка поетичного клубу
«Озерця дитинства» Білоцерківської центральної
районної бібліотеки Київської області

ТАНОК

Танцює степ
з хмаринками тустеп.
В небеснім вальсі
птахи закружляли...
На танго Вітер
Сонечко веде...
А я стою,
немов тополя
в полі,
сама...
Сумую,
думаю і мрію...
Аж тут
високий незнайомиць –
срібний Дощ!..
Вклоняється,
запрошує на танець...
Іду в танок
під музику дощу...
З Дощем танцюю!..

ТІНЬ СОНЦЯ

Весняне Сонце на ім'я Кобзар
Засяяло у світанковім небі:
Тінь Сонця розлилася серед хмар,
На землю впала, наче білий лебідь.
Живим вогнем осяяла серця,
Запловила світлом для поетів.
Прості слова з початку й до кінця
Дзвенять, неначе «сонячні кларнети»!
Тінь Сонця розливається в душі
І будить струни кришталеві:
Самі собою пишуться вірші,
Буяє Слово «квітом королевим»!
Яскраве Сонце на ім'я Кобзар
Освятить щедро серце й душу...
Не маю права бути серед нездар,
Під Сонечком творить на славу мушу!
Нехай мені ще небагато літ,
В душі палає сонячний крайчик...
Ще не пізнала цей безмежний світ,
Не Сонце я – рожевий
Сонцезайчик!..

Арчибасова Вікторія,
студентка II курсу
Луцького педагогічного коледжу
Волинської обласної ради

ВІЙНА

Вогнем охоплені кордони,
Лунають постріли скажені.
Понад землею – тихий стогін...
Печаль наповнила легені...

Дитячі сірі оченята
Побачили, як вбили тата...

Як далі жити? Що робити?!
Як захистити, пособити?
В очах малих страшна картина –
Побита «градами» хатина...

ГЕРОЙ

Завмерла кров.
Останній подих вітер відібрав...
Він не любив пустих розмов –
У бій пішов у сяєві заgrav.

Постукала біда тихенько в дім,
Коли його Душа літала в нім...

«Не плач, матусю, не тужи, кохана,
До діточок маленьких пригорнись...» –
Чи то здалось? Чи сам боєць заглянув
Й зібрав з обличчя сиві краплі сліз...

Братусь Богдан,
студент II курсу Інституту філології
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка, вихованець літературної
студії «Рожевий ранок» Центральної міської
бібліотеки для дітей Білоцерківської міської ЦБС

* * *

Люблю вечірнє місто.
Безліч тіней
поспішають
до пристані авто...
Поглядом стрічаю десятки
вогнів яскравих.
Чекаю на свій – єдиний.
Усе засинає:
гаї, і парки, й хмарочоси...
Лягаю на
магічний килим
і відлітаю
у сни щасливі...

* * *

Побіжу по хмаринках рожевих...
Шлях мені вкаже
одна із зірок Оріону...
Лев посміхнеться,
і Діва покличе в обійми...
А мені до них байдуже –
біжу
у пошуках мрій.

Корнійчук Тетяна,
студентка II курсу
кафедри журналістики
факультету міжнародних відносин
Національного авіаційного університету

СВІТ

У тебе немає шансів, у мене немає кордонів.
Обоє, без варіантів, для нас світ – це не перепона.
Світ – це високий вирій, світ – це безодня неба.
Я – безодня щаслива, більшого і не треба.
Світ – це широка мрія; шансів, подій чимало.
Я геть усе осилю, що би життя не давало.
Сонцю вклонитись варто, хоча би за те, що світить.
Небу – за справедливість, світові – за можливість.
Усі течії і буйки варто перепливати.
Кордони – переїжджати, країни усі облітати.
Метафори – розуміти, а вірші – перечитати.
Дощем незгоди омита, і вірити й просто кохати.
Над нами – однакове небо, над нами однакове сонце.
Весь світ – він для тебе, а більшого і не треба.

Призери конкурсу

Блоцька Вероніка,
вихованка гуртка «Мистецтво слова»
Сквирського районного центру дитячої
та юнацької творчості Київської області

ЗАВЖДИ ЧЕКАЛА

Багато літ стоїть хатина.
Бабуся там жила одна.
А на причілку є калина,
Що похилилась й відцвіла.
Вже дикі гуси відлітали,
Кружляли журно край села.
Стара онуків все чекала,
Та не зустріла їх вона.
Не витримавши смутку й хуртовини,
Що за вікном кружляла допізна,
Злягла, лиш покотилася сльозина
І до кінця життя бабусю відвела.

Полотняк Анастасія,
учениця 5 класу Опорного закладу освіти
«Красилівський академічний ліцей»
Ставищенської районної ради Київської області

КИЦЯ ЗОСЯ

Є у мене киця,
Звати її Зося.
Така вся гарненька –
Зурочить боюся!

Любить вона гратись
І на печі спати,
А ще чимось смачненьким
Завжди ласувати!
Спиночка руденька,
Фартушок біленький.
Руде чудо у коморі
Розганяє мишок в нори.
Ми її всі дуже любим,
Завжди пестим і голубим.
Зося нам віддячує:
Ніжно муркає і скаче.

Кісельова Вікторія, учениця 5 класу
Софіївсько-Борщагівського навчально-виховного
комплексу «Спеціалізована школа І-ІІІ
ступенів – загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів»
Києво-Святошинського району Київської області

ДИВОВИЖНА ВЕСНА

Весна життя іде по колу,
Вертається з вершин додолу.
Хто пережив журбу і смуток,
Хотів би радощів здобути,
Теплими проміннями вмиватись,
Світлою радістю ділитись.

* * *

Школяриків струмочок
Зове шкільний дзвіночок,
Із хвилюванням у душі
Вже кожен з нас туди спішить,
Щоби не запізнитися
І гарного навчитися.
Значна в навчанні кожна мить,
Щоб вчителів не засмутить.

Дідовець Оксана,
учениця 6 класу Славутицької
загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 3
Славутицької міської ради Київської області

ДОБРОГО РАНКУ

Доброго ранку! Доброго ранку!
З усмішкою лине усе на світанку!
І день буде добрий, і зустрічі добрі,
Щебече поруч горобчик хоробрий.
А потім на плечі опуститься вечір.
Доброї ночі ти всім побажай:
Солдату на варті, пілоту в машині,
І в ліжку дитині, і киці в корзині.
І в доброму гуморі ранок стрічай.

ПОЛІТ У ВІЧНІСТЬ

Вони летіли в літаку,
І кожен з власними думками...
Остання мить – гуркіт, дзвін...
І по телефону: «Мамо! Мамо!..
Ми падаєм... горить двигун».
Остання мить, слова останні –
Безодня розірвала дзвін.
Політ у вічність...

Пилипенко Дмитро,
учень 7 класу Бердянської
загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів
Мангушського району
Донецької області

РІДНА ЗЕМЛЯ

Рідна земля – це мати й родина,
Усмішка юна і радість єдина,
Там, де коханням квітнуть серця,
Там твоя доля йде до кінця.

В праці й добробут кругом настає,
Тільки життя його кращим дає,
Вчитись потрібно кожному з нас,
Щоб підкорити волю і час.

Мабуть, доросла я вже людина,
Коли Батьківщина в мені бачить сина,
Який на варті буде стояти,
Спокій, життя і любов захищати.

Кошелєв Сергій,
учень 7 класу Енергодарського
навчально-виховного комплексу №1
Енергодарської міської ради
Запорізької області

ПРО ІВАНА ФРАНКА

Слова Франка – це водоспад поривань та почуттів,
Сила їх ще існуватиме чимало років.
Звуть його ще Каменярь: великий та могутній,
Найвидатніший класик, філософ незабутній.

Написав Франко чимало шедеврів чудових:
Поезій мелодійних, оповідань казкових,
Відчинив нову епоху він в літературі.
Тож вшануємо ми пам'ять його красній натурі.

«Вічний революціонер» скликає всіх до бою,
Боротися за правду дух кличе із собою.
За майбутнє наших діток і за кращу долю,
За свободу та життя без жалю, без болю...

Тож творчість Каменяря шануймо та вивчаймо,
В неосяжне море його мудрості пірнаймо.
Поезії та твори наступникам передаваймо,
Генія великого не забуваймо!

Чабаненко Дарина,
учениця 8 класу Нововасилівського
навчально-виховного комплексу Павлівської
сільської ради Вільнянського району
Запорізької області

ГОЛОС НАРОДУ

У нас, українців, мова прекрасна.
Вона з-поміж інших мов, як зіронька ясна.
Нею ж бо матінка рідна співала
І словом Шевченка нас прославляла.
Мова вкраїнська могутня, як море,
З нею здолаєш будь-яке горе.
Душу розрадить спів солов'я,
Лагідна, ніжна – це мова моя.
Мову держави ти зрадить не смій.
Їй у любові зізнатись зумій.
Голос народу здійметься увисьь,
Лесина мова лунатиме скрізь.

Чумак Софія,
учениця 8 класу Кудряшівської
загальноосвітньої школи I-II ступенів
Кременської районної ради
Луганської області

ДУШЕВНИЙ ЩЕМ ЗА КРАЙ-СВЯТИНЮ

По землі Українській я іду неспішно.
Зорі світанкові, тиша навкруги.
У саду калина так буяє пишно,
І немає лиха, горя та біди.

В кожному домі світло (я про душі зараз),
Чвари і недуги – те вже не про нас.
Люди всі щасливі, добрі і привітні,
І на серці також в нас нема образ.

Так було і буде, бо в нас дух козацький,
Незгасима сила, єдність поколінь.
Заповіту батька доля не забуде,
Бо нема початку в етносі корінь.

Романовський Артем,
учень 8 класу Вербівського закладу
повної загальної середньої освіти
Вербівської сільської ради
Нижньосірогозького району
Херсонської області

* * *

Вірші для мене –
це свобода слова,
що переносить мене
у світ фантазій і мрій...

ЗИМУЮЧІ ПТАХИ

У вир летять птахи: лелеки й журавлі,
Чорнявий шпак, жулан, малесенька зорянка.
Вони летять туди, де тепло їм в зимі,
Туди, де не зачепить хуторянка.

Тримають довгу путь,
У них тернистий шлях,
Бо не витримують зимівлі.
І хтось летить ключем,
А хтось і просто так,
Щоб задзвеніти навесні в покрівлі.

Та є такі, що поряд серед нас,
І їм так сумно, мерзло залишатись,
І небезпека на них чатує повсякчас,
Не будь байдужий. За роботу треба братись.

І годівниці виростають вмить
На нашому гостинному подвір'ї,
І зграйка горобців уже дзвенить,
Клубочачись в зерні і своїм пір'ї.

Синичка заспіва улюблених пісень,
І за вікном тепліше стало,
І для пташок яснішим буде день,
Коли у годівниці є немало.

Короташ Поліна,
учениця 8 класу
Шепетівської спеціалізованої
загальноосвітньої школи I-III ступенів № 2
Хмельницької області

* * *

Де пшеничні покоси, де блакить голуба
Йде дівчина у полі, в неї руса коса.
Неквапливо ступає босоніж по росі
І на плечі спадають кілька стрічок в косі.
Не близенька дорога – ще так довго іти.
Обпікає обличчя сонце світлом ясным.
Вишиванка на тілі і орнамент рясний.
В неї погляд ласкавий, хоч і шлях нелегкий.
А позаду дороги ті, які вже пройшла.
Знають всі ту дівчину – Україна вона.
Шлях далекий – не ближній важко-важко іти.
Та вона не втрачає сили й віри в житті.
Усміхається людям і шукає добра,
Бо не злобна, а щира в неї дуже душа.
Роздає подарунки тим, хто з нею іде,

Обійме й поцілує, кого лихо десь жде.
Шлях пройшла вже чималий, а іти ще, іти,
Запорошує вітер пилом й брудом сліди.
А бувало в дорозі заспіває дівча,
І та пісня українська аж до неба зліта
Про козацькі походи і про вірну любов,
Про добро для народу, де його хто знайшов:
Хтось у рідному краї власний дім збудував.
Ну а хтось за кордоном душу й волю віддав.
Не усі до дівчини повертались лицем.
Хтось і прикрим, негарним обзивав і слівцем,
Хтось хотів її душу і на тіло дививсь.
Та від цього в прокльонах лише сам він зганьбивсь,
Бо не може дівчина підкоритись чужим:
Незалежна і вільна, непідкупна нічим.
Має волю, мов птаха, і злітає увись.
Україно, ти вільна і лиш цим ти гордись!

Іваненко Тетяна,

учениця 8 класу Феневицького навчально-виховного
об'єднання «Загальноосвітня школа
I-III ступенів – дитячий садок»
Іванківського району Київської області

ПРИП'ЯТІ

Стоїть містечко невеличке,
Квітують і шумлять садки.
Там тихо-тихо плаче річка
І берег стогне потайки.

Здавалося, в цій повній тиші,
Де мир і спокій, як у сні,
Щасливі люди спочивають
І бачать кольорові сні.

Ось-ось прокинеться вся Прип'ять,
Над містом сонечко зійде,
Зберуться діти до садочків,
Всміхнеться небо голубе.

Прийде автобус до зупинки,
Дзвінок у школі прозвенить,
Відчинять двері магазинів...
Та все це – лиш уяви мить.

Куди не глянь – суцільна пустка,
Стоять будинки неживі.
І тільки спогади минулі
Відблискують в розбитім склі.

Де не підеш – відкриті двері,
Немов чекають на гостей.
І ждуть повернення додому
Веселих, гомінких сімей.

І тільки верби край причалу
Нас погукали: «Йдіть сюди!
Ми тут були, ми пам'ятаєм!»
І пригорнулись до води.

Зів'є кубелечко голубка,
Погляне вниз із висоти.
І буде вічно милуватись
Пейзажем тиші й самоти.

Міщенко Вікторія,
вихованка гуртка «Літературна творчість»
Сквирського районного центру дитячої
та юнацької творчості (на базі Великополовецького
НВК «ЗОШ I-III ступенів – дитячий садок»)
Київської області

ТАТУ, ЧОМУ?

Чому пішов ти?
Чому залишив одну...
Татку, чому?
Мабуть, розлюбив ти
доньку свою.
Чи, може, життя сенс
утратив свого?
Чи, може, знову
у чомусь я неправа?
Можливо, ще не доросла?
І ще замала?
Хоч, мабуть, із часом,
я знайду відповідь ту,
чому ти залишив одну
доньку свою...
Мені дуже важко...
Я хочу сім'ю:
Таку велику й щасливу!
І все ж, татку, чому?

Пухтій Анна,
учениця 9 класу Піївської загальноосвітньої
школи I-III ступенів Ржищівської міської
об'єднаної територіальної громади
Київської області

ШЕВЧЕНКОВИМИ ШЛЯХАМИ

Шевченковими йду шляхами.
Вони – від тата і від мами,
Від дідуся і від бабусі
Любові й доброти учуся.
Батьки про Кобзаря читали,
І його віршів научали,
Возили на Чернечу гору,
Щоб не забула я ніколи
Якого племені і роду,
Що я – дочка свого народу!

МОЄ СЕЛО

Багато сіл красивих на нашій Україні,
Але моє – найкраще, воно одне-єдине!
І де б ви не шукали, в яких довідниках –
«Пії» – єдина назва, вона одна така.
Можливо, тут співають найкраще солов'ї,
Тому і називають моє село Пії.
А може, тут піїти вірші свої складали,
Тому село Піями поети і назвали.
Хтось каже: «Тут співали дівчата голосні»,
Тому й село назвали Пії, бо тут пісні.
Легенд існує безліч, хоч вірте, а хоч ні.
Моє село – найкраще і дороге мені.

Моя старенька школа у панському парку –
Єдина, унікальна, хто мріяв про таку...
Шкільні ставки й криничка, яким вже сотні літ.
Учився в школі прадід, учився в ній мій дід,
І я у ній навчаюсь – усе тут дороге.
Село моє співуче, як я люблю тебе!

Сірик Богдана,
учениця 9 класу Стрітівської
загальноосвітньої школи I-II ступенів
Кагарлицького району
Київської області

Я ВІРЮ

Україно, мамо, земля твоя в вогні,
Щодня шматує її звір проклятий.
І живиться кров'ю твоїх синів
Безвинно вбитих і розп'ятих.

Україно, мамо, по землі твоїй хрести,
Вони кричать у небо: «Господи, прости!»
І «Плине кача» щодня по воді,
Схиляють люди голови в журбі.

Старі і малі обабіч доріг
Стрічають героїв своїх на колінах.
І вітер стогне по закутках всіх
За воїнами, що полягли за Україну.

Я вірю, Україно, воскреснеш ти знов,
Змисш сліди від війни.
Запанують скрізь мир і любов,
Омріяну волю вибореш ти.

Шпак Аліна,

учениця 9 класу Опорного закладу освіти
«Андрушківський ліцей імені А.Н. Вітрука»
Попільнянського району
Житомирської області

МОЯ КРАЇНА

Моя країна! Ненька рідна!
Батьківщина прекрасна моя!
Ти – любов ніжна, безцінна,
Ти – спів в саду солов'я,
Ти – мати терпляча, ласкава,
Ти – квітка чарівна моя,
З тобою завжди честь і слава,
Бо ти для мене найкраща земля,
Ти – поле красиве безкрає,
Ти – калина біля джерела,
Ти – ромашка, троянда пахуча,
Ти – земля родюча моя!
Я горджуся, що я українка,
Що живу на квітучій землі,
Яка виростила мужніх, справжніх,
Українських гордих синів,
Ти, Україно, для мене,
Батьківщина рідна моя,
Ти сонце, гори і небо,
Єдина, земле моя!

* * *

Я хочу жити у мирній країні!
Без сліз, без горя, без війни,
Щоби завжди раділи діти,
І не знали ніякої біди.

Я дуже хочу, щоб все це скінчилось,
Обстріли, смерть, проливання невинної крові,
Щоби країна моя розцвітала,
Щоб всі були щасливі та здорові.

Карп'як Євгенія,
учениця 10 класу Більмацького
опорного закладу загальної середньої
освіти Більмацької селищної ради
Запорізької області

Берімось краще до роботи,
Змагаймось за нове життя!
Леся Українка

* * *

Жорстокий нині світ, тяжкі часи настали,
Усе можна купити, а що не куплено, то вкрали.
Забули про любов і про повагу, й чесність,
За брехні всі гуртом, за чисту правду – меншість.

Відклали доброту, понадівали маски,
Немає теплоти, і не діждешся ласки.
Знецінили життя, убити – проста справа,
У тебе є душа – ти рідкість, біла гава.

Зате у моді фальш, брехня і лицемірство.
Агов! Коли вже спиниться це навіжене дійство?!
Ми ж можемо усе разом змінити!
Нам буде краще ж у такому світі жити!

Ми врешті-решт не роботи, а люди,
І маєм ними бути завжди й всюди,
Бо тільки лиш тоді, як кожен себе змінить,
Життя нове можливе, будем вірити!

Кочман Наталя,
учениця 10 класу Опорного закладу
Кулевчанської загальноосвітньої школи
I-III ступенів Саратської районної ради
Одеської області

* * *

Струни людської душі
Не можна побачити, відчути.
Вони заграють лиш тоді,
Коли самі захочемо почути.
І в кожного мелодія своя,
У кожного свій темп і настрої різний.
І це душа співає так твоя,
Історію твою розповідає ніжно.
І струни ці зіграють мелодійно,
Так ніжно й радісно, бо на душі весна.
Або ж трагічно, навіть безнадійно....
Як ти чомусь похмура і сумна.
У кожного своє життя і різна доля,
У кожного мелодія своя.
Вона то грас, то мовчить – це твоя воля.

У пісні цій вся сила й міць твоя.
Лише одна порада є для тебе,
Мелодію цю бережи.
Якщо затихне назавжди – погубиш себе,
Бо це твоя душа, її ти збережи...

Григоренко Дар'я,
учениця 10 класу Економіко-гуманітарного
ліцею імені Василя Стуса № 8
Краматорської міської ради
Донецької області

ДЗЕРКАЛО

У кожного є дзеркало в кімнаті,
Встань і до нього зараз підійди.
Який би ти не був – смішний, лупатий –
Себе ти будь-якого полюби.

І неважливо, скільки важить тіло
І чи рівненькій є у тебе ніс,
А головне – душа щоб не боліла,
І зовсім неважливо, чи підріс.
Повинен кожен бути сам собою,
Нехай комусь поплакати кортить,
Але ж це все у тебе наболіло,
Злови, будь ласка, цю важливу мить.

Шиян Поліна,

учениця 10 класу Опорного закладу –
Остерської загальноосвітньої школи I-III ступенів
ім. Ю. Збанацького Козелецького району
Чернігівської області

МАМО, ЧИ МОЖНА...

Мамо, чи можна спокійно спати,
Коли навколо стріляють гармати?
Мамо, чи можна не співчувати,
Коли навколо зривають хати?
Чи можна просто спокійно жити,
Якщо навколо стільки убитих?
Мамо, чи можна в цей час любити,
Коли єдине бажання – жити?
Мамо, чи можна ось так померти?
Чи можна людину безслідно стерти?
Чи можна жити лише для себе?
Вгорі ж над нами українське небо.
Чи можна просто не співчувати,
Коли сльозами умита мати?
Коли убито батька в дитини?
Коли війна забирає сина?
Як можна, мамо, це не відчути,
Та ми ж українці – порядні люди,
А ще – терплячі, а ще – єдині,
Єднаймося, браття, за МИР в країні.

Мухльо Мар'яна,
учениця 11 класу Гімназії № 59
імені О.М. Бойченка
міста Києва

* * *

Тут має бути моє слово.
Я буду говорити довго! Так!
Вам не здається, що ви ходите по колу,
Знайдіть ви сенс в моїх віршах!

Я не писала п'єсу, «щоб було»,
Точніше переписувала, суть не в цьому,
Хотіла я повчальний вкласти зміст.
Хоч трохи істини хай буде в ньому.

Яка ж проблема п'єси визначальна?
Та, про конфлікт батьків й дітей.
Питання це, на диво, актуальне,
Не відкладайте ви доробок цей.

Війна між поколіннями триває.
У всіх давно є «погляд на життя»,
Та молодь літнім не допомагає,
І не узгоджують все до пуття.

Конфлікт я особистості лишила.
«Робити що?», «Куди піти?», «Як жити?»,
«Бути чи не бути взагалі?» –
Питання ці добряче нам знайомі.
Знайшли ви відповідь? Бо я, здається, ні!

Проблема тут стосунків назріває:
Чи то була у них любов?
Чи все було заради лайків в Інстаграмі?
Подумайте про це удома знов.

Ляцук Маргарита,
учениця 11 класу Абрикосівської
загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів
Олешківського району
Херсонської області

УРОКИ ІСТОРІЇ

Вивчаючи історію свого народу,
Я часто думала про те, чому сумних подій,
Відзначень із свічками
У нас є більше, ніж щасливих свят.
Наш шлях до держави
Це – шлях боротьби,
Шукань, принижень і терзань.
Це – зміна влад, керівників,
І брат на брата підіймавсь.
Наша земля завжди була
І щедра, й багата.
Ніколи наш народ війни не починав
Не полонив народів інших, земель не забирав.
У вирішальні дні для нашої країни,
17-го року дні,
Ми прохачами стали власної держави,
А не будівничими рішучими її.
Нам би за зброю взятись – «своя правда – воля»,
А ми все вірили словам і прагнули
В своїй державі жити.
Та найстрашніше те, що між собою
У всі часи в нас згоди не було,
За вотчину, за владу, за свободу
Боролись ми один з одним.
Тому й страждали у неволі
І забували, хто ми є.

І тих людей, що не зігнулись,
Хто до кінця проніс свій хрест,
У казематах, на чужині,
На Соловках, на Колимі
Ми завжди будем пам'ятати,
Вони є прикладом для нас.
Це - приклад відданості, жертви
Патріотизму і самих найкращих чеснот.
А справжніх так мало і лідерів теж,
Які поведуть за собою.
Я думаю просто, що кожному з нас
Треба задати собі запитання:
«Що я зробив для своєї держави?»
Це наша дотичність до тих всіх подій
І відповідальність взаємна.
Так хочеться вірити, що час той настане,
І зміниться все, і у власній державі
Ми будем захищені й забезпечені теж.

Гуцева Дарія,
студентка III курсу
Комунального вищого навчального закладу
Київської обласної ради
«Стрітівський педагогічний коледж
кобзарського мистецтва»
Кагарлицького району Київської області

ЛЮДИНА – ЦЕ ЛЮБОВ

Людина – це любов до рідних і до друзів.
До сонечка й до річки, що у лузі.
До коника, що у траві співає,
До рідного до болю краю.

До неба синього, блакиті неземної,
Верби над ставом рідної такої.
До всього, що навкруг нас обіймає
Й допоки на землі життя триває,
Людина буде віддано любити,
Адже не зможе без любові жити.

Киця Вікторія,
студентка I курсу
факультету лінгвістики і соціальних комунікацій
Національного авіаційного університету

* * *

Ковдрою з твоїх поцілунків,
Огорнувшись з голови до п'ят,
Можна відчути літо,
Навіть в зимовий град.

Навіть якщо – мінус двадцять,
За вікнами лютий мороз,
Я зігріюсь в твоїх обіймах,
Попри такий прогноз.

І в розмовах, як теплий малиновий чай,
Відчуваю себе дуже вільно,
Уявляєш, кохати тебе так, –
Для інших – божевільно!

Власик Анастасія,
учениця II курсу
Державного навчального закладу
«Професійно-технічного училища № 14»
м. Нова Каховка Херсонської області

* * *

Мирне небо над головою,
Вже затихли стрільба і гамір.
І ми тихо йдемо з тобою,
Все – нарешті – війни немає!
Певно мрії – це тільки мрії,
Але я хочу всім сказати.
Не вмирає – живе Надія,
Тому прошу вас пам'ятати –
Якщо Бог дав вам мирне життя,
Більше, прошу вас, не благати!

**Поетичне слово
членів журі**

Юрій Тесля, доктор технічних наук, професор,
проректор з інноваційного навчання
та інформатизації Національного авіаційного
університету

*Пам'яті жертв авіакатастрофи рейсу PS 752
Міжнародних Авіаліній України*

ХМАРИНКА

Чому тепле сонце тепер під ногами?
Чому повний місяць на небі поник?
Чому я не бачу сльозними очами?
Чому скрізь лунає безвиході крик?
Тебе я згадаю, у рідному краї
Один залишився, без мене вовік.
Нав'язлива думка твоє серце крає:
Чому відпустив у останній політ?
Чому ти, хмаринко, мене не прикрила?
Чому від ракет не сховала мій світ?
Хмаринко, хмаринко, віддай мої крила,
Верни мене рідним з небесних орбіт!
Мій вітер терплячий.

Звук смерті шиплячий,

Не зміг зупинити, затримати час.
Лети до Вітчизни, що в жалості плаче,
Теплом обласкай й обійми всіх за нас.
Мій місяцю ясний, ти свідок нещастя.
Чому не засяяв, чом зло не всліпив?
Ти можеш доріжку крізь морок прокласти,
І нас повернути зі свіжих могил?
Чиясь злая воля ввела біль у долі.
Для рейсу знайшла в трощі мрій світу край.
Додому летіли, життям пломеніли...
Тепер летимо рейсом вічності в рай.

В ПОШУКАХ КРАСИ

Ви коли небудь бачили красу Меркурію,
коли Сонце над Вами в zenіті,
і кипить під ногами олово, а з світила струмки розігріті.
Не пройти по планеті берегом, не зійти кип'ячою річкою,
лиш летіти Ви зможете з променем,
і горіти кометною свічкою.

Тут цінуєш красу підсонячну, і любиєшся близькістю світла,
охолоджуєш душу полум'ям, з сонця вітру вдихаєш повітря.
Та кружляє Меркурій пришвидшено,
і мелькають зірки й планети,
віддалились вони від Сонця, як від влади чеснотні поети.

Ви коли небудь бачили красу Венери,
соромливу й заховану в хмари,
де царює азот вуглекислий, де в тумані лавинні примари.
Ванни там сірководні гарячі, там вулкани від краю й до краю,
як підняти по їхньому схилу, можна взріти кінець небокраю.
Щоб це дійство відклалось в пам'яті,
селфі Ви б ще зробили з Венерою,
і у танці з ракетним вихлопом, покружляли б її стратосферою.
Все закінчилось би, і орбітою,
освітивши свій шлях сонця світлом,
полетіла б Венера зі спогадів,
за космічним погнавшись вітром.

А Землі красоту Ви бачили, де небо синіє і манить,
де підштовхує хмари вітер, де спілкуються гори з морями.
Де тепло уживається з холодом, де сніги не злякати дощами,
де чергуються дні і ніченьки, де світує місяць роками.
Красота Землі не знаходиться, у річках, лісах і горах,
красота життя не знаходиться, у поемах й музичних творах.
Бо краса – не в планетах сонячних,
і краса не створилась Землею,
вона лиш у Вашому баченні, Ви її пізнаєте душею.

ЩАСЛИВЕ ДИТИНСТВО?

Ти в садочок прийшов,
зазирнув у кімнату,
І як щастя з небес, підняв доню свою.
Знов почув з її вуст щебетання сонату.
Вона в душу ввійшла,
як спів пташок в гаю.
Одягнувши її, взяв ніжненько за ручку,
Рюкзачок взяв й ляльки,
і повів до житла.
Розпитав про діла,
чи хтось бачив каблучку,
Що привіз вчора в дар їй дідусь із села?
Твоя щира дочка, проспівала за днину,
Що було й як було, хто і чим завинив.
Про дитяче життя змалювала картину,
Як каблучку її, приміряв хто хотів.
Пожалілась що Гліб,
не хотів зовсім їсти,
Що Богдан і Дмитро, пустували у грі,
Що подружка її зайняла спальне місце,
Що на музиці в лад всі співали пісні.
Ще сказала тобі, що Андрій хуліганив,
І сміявся з Юрка, спідтишка його бив.
А Іванко Петра
чимось гострим поранив,
Друг Сергійко сказав, що її полюбив.
У дитячих думках
все сплелося в клубочок:
І добро, і страхи, і любов, і хула.
У дитячих ділах представляє садочок
Всю суспільну модель,
як майбутнє життя.
Але горе у тім, що дитяче зростання

У перетин зі світом жорстоким іде.
І тоді у серцях, незчерствілих і раннях,
Сум і жалість подій
  біль життя віднайде.
Так, зайшовши у двір,
  запитала рідненька:
«Там дівчатка у грі, я до них підйду?».
Відпустив ти її, хай гуляє маленька,
І до себе в під'їзд вже направив ходу.
Раптом доня твоя, знов тихенько питає:
«Тату, бачиш в вікні,
  дівча смутне сидить.
Чом щоденно вона, із вікна споглядає?
Та ніколи до нас,
  не прийде, ні на мить». Радість щирю твою
  враз накрила крижинка:
«Бачиш доню моя, це зробила війна.
Із Донбасу до нас прибула ця дитинка.
Вона б рада зійти, тільки ніжок нема». Тупість владних мужів,
  що ж це ти наробила?!
Чом калічить дітей, безпощадна війна?
Чом невинні життя забирає могила?
Чом за панство чуже ворожбує братва?
Сатани злий оскал,
  бачим ми на обличчях
Тих, хто це сотворив,
  претворив в Пекло Рай.
За сльозинки дітей,
  їхні смерті й каліцтво,
Страхом смерті Господь,
  Зла Творців, покарай!

Тетяна Петровська,
кандидат педагогічних наук, директор Центру допрофесійної підготовки ННІОТ Національного авіаційного університету, член Національної спілки письменників України, відмінник освіти України, лауреат літературної премії імені Григорія Косинки

БІЛИЙ ГОЛУБ

(Пісня)

Небо кличе сизих голубів,
Під вікном воркують невеселі.
Білий голуб ще не прилетів
У обійми світлої оселі.

Всі його чекали навесні,
У великі вікна виглядали.
Може він літає на війні,
Щоб молитви нас оберігали.

Виростав в родинному гнізді,
Добрий вісник райдужної долі.
Він голубить мрії молоді,
В нього сила в небі і на волі.

Хай летить над світом голуб миру,
Щоб заграли серця скрипалі.
Хай на всі часи окрилить віру
Білий голуб рідної землі.

ЗІ ШКОЛИ

Починається все зі школи:
І любов, і натхненна гра.
Не закінчуються ніколи
В рідних класах уроки добра.

Хай оновлюють зміст освіти,
Вікна змінюють вітражі.
Світла доля – батьки і діти,
Адже вчитель – це стан душі.

Щоб знаннями добро світилось,
Не розтанула мудрість віків,
Я бажаю, щоб все здійснилось
В найдорожчих для нас вчителів.

Світ мінливий, але ніколи
Не сумує шкільний дзвінок.
Кличе вересень всіх до школи
На свій перший відкритий урок.

* * *

Весняний цвіт
дуже схожий на сніг.
Тільки сніг
тане на долонях,
а цвіт у душі.

АКРОВІРШІ

* * *

Благословенний день
Ідейний і новий
Любов'ю до життя
Ірїяками розкрився.
Ймовірний і святий,
Глибинно-осяйний
Озвучував слова,
Лелїяв почуття,
У склі вікна, як у сльозі,
Божився.

* * *

Пролине крізь літа
І буде молодою.
Стрімка, як ранній птах
На зустрічі з весною, –
Являє світ собою.

ПАМ'ЯТІ ЗАГИБЛИХ В АВІАКАТАСТРОФІ

Літаків багато не буває.
Світла мрія піднімає в небо.
Та коли ракета день збиває,
Всесвіт почувається ганебно.

Легкокрилий Боїнг справно правив.
Екіпаж був відданий маршруту.
Та не всі дотримуються правил,
Залишають відстань на спокуту.

На онлайн-табло дивились часто,
Не зникала в найрідніших віра.
Залишилась зустріч поза часом
В мить, коли відкрився вічний вирій.

Не межує із весною осінь.
Сивий січень плаче винувато.
І аеропорт чекає й досі,
Тих, чиї надії розіп'ято.

Як розбитим серцем осягнути,
Що світлинам личать парні квіти,
І в той добрий час не зазирнути,
Що був попід хмарами привітний.

Птах сталевий відлітав додому,
Звідусіль святковістю лунало,
Та потрапив в прірву невідому,
Від уламків небо застогнало.

Тегеран і Київ об'єднала
Новина з імлою на екранах.
І довіра свічкою згасала,
І пекла земля, як рвана рана.

Той політ назад не повернути.
Нові рейси доля відкриває.
Після січня знову буде лютий,
Хай літак у пам'яті кружляє.

ЧОРНОБИЛЬ

В очах і сум, і жах, і паростки надії,
І нескінченний страх, що знову вітер віє
З Чорнобиля. Несе він звістку про утрату.
Мов пароплав відплив, а ти ідеш по трапу.

До берега іти – потреби вже немає.
Стрибнути і пливти – тебе не вистачає.
І тільки зойк душі, який не зупинити,
І хвилі штормові, а ти повинен жити.

РІДНА МОВА

Рідну мову легко розпізнати
В колисковій ніжності верби,
В українській білій тиші хати,
В барвах стяга жовто-голубих.

Нашептала хвилечка дніпрова,
А старий Славута знає все, –
Що від Бога, з пісні і з любові
Мову у душі народ несе.

Як не можна матері зректися,
Пісні солов'їної в гаю,
Так без рідних слів не обійтися,
Як Вітчизну любиш ти свою.

* * *

Малиновий вечір –
червень.
Трояндовий вечір –
липень.
Рясної погоди
перерви
Заповнює
ніжність липи...
З великої хвилі –
море.
З малого струмочка –
річка.
Дощі – день і ніч
повтори,
А сонце –
велика свічка.
Щоб свічку
не погасити,
Огорнем її
руками.
У темряві
важко жити –
Розриті
глибокі ями.

Леся Хоменко-Семенова,
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та психології професійної освіти, відповідальна за роботу зі студентами Факультету лінгвістики та соціальних комунікацій Національного авіаційного університету

ЖОВТО-БЛАКИТНА КРОВ

Пишайся тим, що УКРАЇНЕЦЬ,
Пишайся тим, що ти КОЗАК!
Ніхто у світі і не мріє
За честь свою стояти так!

Цінуй, що народився, друже,
На цій святій, своїй землі,
Яку нікому не подужать,
Де кожний поруч – значить свій!

І я пишаюсь, що ВКРАЇНКА!
І вдячна долі знов і знов,
За те, що в моїх жилах стрімко
Тече жовто-блакитна кров!

СЛАВА ГЕРОЯМ!!!

Пишайся, Україно, своїми синами!
Не плач, не журися, ще довгий твій шлях.
А «Сотня небесна» полине за хмари,
Лишивши надію у наших серцях!

Гордися, матусю, своїми синами!
Устань, не вбивайся, бо син твій – ГЕРОЙ.
Він ангелом миру полинув за хмари,
Не мучся, рідненька, свій біль заспокой.

Не можна було обійтись без крові?
Не можна було обійтись без смертей?
Щоб в матері вмить не посивіли скроні,
Не можна батькам хоронити дітей!

Що ще має бути сьогодні із нами?
Ще скільки смертей, іще скільки калік?
Та ми не здамося аж доки нас стане!
ВАМ СЛАВА, ГЕРОЇ УКРАЇНИ, НАВІК!!!

СОФІЯ

Моя доня – сонечко і крила,
Ясне небо, яблуневий цвіт.
Вона сенс життя мені відкрила,
Світлу мрію, віру у політ.

Її щирі, добрі оченята
Засолодять будь-які думки.
Поруч з нею хочеться співати
Й ми удвох співаєм залюбки.

Її серце носить вишиванку,
А душа – жовто-блакитний стяг!
В мене підростає патріотка:
У словах, у діях, у думках.

Задля неї вірю в Україну,
Задля неї мрію і живу.
Пісня солов'я – моя Софія,
Промінь сонця, казка наяву.

* * *

Так просто хочеться, щоб просто випав сніг...
І я відчула б зиму справжньою собою,
Не зазираючи в щілинки супокою...
Так сильно хочеться, щоб просто випав сніг...

І я пішла б по нім, забувши про вчорашнє,
І він засипав би так стомлені сліди...
Кудись піти, до чогось? - ДО МЕТИ!?
Іду вперед, та поки що не знаю нащо?

Іду по колу, повертаючись назад,
Так заздрячи вчорашній, милій, щирій,
Була такою, що злітала просто в вирій...
І на Землі був справжній снігопад...

Так просто хочеться, щоб, тату, випав сніг...

* * *

Якщо тобі немає місця в цьому світі,
То хочеш, я розірву його на шматки
І зшию ті, де ти захочеш жити,
І я назву цей новий світ «Ти».

Якщо тобі немає в світі серця,
Яке б змогло віддати тобі тебе,
То я зіплью його з частинок Всесвіту
Й додам частиночку себе.

Якщо не бачать твої очі, те що хочуть,
Хочеш, я перемалюю все навкруги?
Ти думаєш, що я не зможу?
Я зможу все, якби схотів лиш ти...

* * *

Від шуму метро мені інколи робиться нудно,
А інколи я заспокоююсь шумом його...
Бродити самій від усіх, будь-куди, привселюдно,
А інколи просто сиджу і дивлюсь на Дніпро...

А біля Дніпра так спокійно, надійно і тихо,
Неначе по гладі води, ось-ось, зможу піти...
Забути можливо, що в світі буває і лихо,
І знати напевно, що в світі нема самоти.

Ольга Довгоп'ят (Колінченко),
відмінник освіти України,
член Національної спілки письменників
України, лауреат літературної премії
імені Григорія Косинки

* * *

А Слово завжди вище нас було.
Хоч і німіло, і гнило в темницях.
Його натхненне золоте перо
над світом і тепер несуть жар-птиці.
Воно уміє просто зацвісти
в барвистих мальвах, в соняхах яскравих.
І має гарний вишуканий стиль,
помимо гонору чи гордощів і слави.
У слові завжди істини ажур.
І глибина, що дна морів сягає.
Воно не знає радощів і журб,
тому завжди і скрізь перемагає.

* * *

Народилась я на Україні,
де річки й світанки сині-сині.
Змалку вчила мене моя мати
мову й рідне слово шанувати.
Моя рідна українська мово,
я люблю твоє співуче слово.
Я без нього, наче без родини,
бо я донька рідної Вкраїни.
Серце моє квітне, як в обнові,
коли чую українське слово.
А воно, як птах, небес сягає,
краще мови рідної немає.

* * *

Я зіркою пливтиму в небесах,
бо знаю, що б не сталося, є у мене
широкий і блаженний шлях
додому, де зорять мої знамена.
Де мама, як веселка в синяві,
а тато – білий лебідь, тільки сивий.
Де пишеться найкращий вірш
у холодку старої сливи.

* * *

Важко. Аж стогне земля.
Давлять морози душу.
Та українська рідня
вижити мусить.
Страшно. – Було й не те! –
Згадує мама гірко.
– Що вас діточки жде?
Й внука купа в барвінку
Не забувають, ні,
Наші діди й бабусі,
Як у тяжкім ярмі
Народ український гнувся.
Знов розцвіта чебрець.
Пахне в повітрі м'ята.
У глибині сердець
роду нашого святість.

* * *

Я із краю, де рік намисто
розливає у душі синь,
де лугів килими барвисті
вистеляють село Козин.
Я із краю, де пахне тиша
молоком сивих туманів,
де трава береги колише
у обіймах солодких снів.
Я із краю, де сиві кручі
знають слово Малишка й дух,
де поля у вінках квітучих
родять хліб, вірять в силу дум.
Я із краю, з такого краю,
де жили і живуть віки
ті, хто в вогнищі не згорає
і з небес дістає зірки.

* * *

Моя квітуча земле,
тиха пристань...
Від тебе маю
і любов,
і пристрасть
до синьооких хмар,
їх танцю в небі,
до гір,
що випинають
білий гребінь;
до сонця,
що річки тепла
дарує.

Моя квітуча земле,
вік беру я
від тебе сили квіт
і серця вітер,
Бо ти мій острів,
острів щастя
в квітах.

* * *

Маленький дворик,
хата в вишняку,
городу шаль,
долин гінкі стеблини
і сонця золоту ріку
мені подарувала
Мати-Україна.
І хай дарує світ
палаців щедрий дар,
розшиті шовком
й золотом хороми,
мені миліший
у руках «Кобзар»
і рушники
матусиного дому.
А коли світ
здається геть пустим,
а люди відігріти не зуміють,
мене Вкраїна,
Київ і Козин,
як острів щастя,
вогником зігріє.

* * *

Весна так ніжно по землі ступає.
Бруньки відчули вже її тепло.
На килимі ще чорнім в соннім гаї
маленьке диво ніжно розцвіло.

І віриться, що все ще буде добре,
що сонця струни щастям забринять,
що радість переможе, бо хоробра.
А світ дасть новий подих для занять.

* * *

Нахилюся вербою над річкою
і нап'юся води холодної,
перемовлюсь з осінньою нічкою
і повисну над слів безоднею.
Буду райдугою над луками
і хмаринкою в небі білою.
І маленьким своїм онукам
про красу цього світу повідаю.

Василь Клічак,

член Національної спілки письменників України, член Національної спілки журналістів України, секретар НСПУ, заслужений журналіст України, директор видавництва НСПУ «Український письменник», лауреат літературної премії імені Павла Тичини та інших, доцент Інституту журналістики КНУ імені Тараса Шевченка

В ІЗОЛЯЦІЇ

З'їдаються потроху ті хліби,
Що спечені із власного замісу.
Упали низько виміри ходьби.
Донісся дим від спаленого лісу.
Чого він тільки не перетерпів?
Сміття огидне, що лежить ордою.
Та цього мало. Кілька сірників –
І схоплені ліси й хати бідою.
Ось чоловік на поміч поспішив –
Побіг вогонь гасити до сусіда.
І сам не зчувсь, як дім його згорів.
Та й так, що не лишилося і сліду.
Куди йому подітися тепер?
І що чекає нас? Геть невідомо.
І правду хтось із моніторів стер.
Натомість чути лиш: «Сидіть удома».
Тож сидимо. Але не склавши рук.
Комунікує кожен з білим світом.
І ділимо на двох ми ноутбук.
Як досвід.
Як усе, що пережите...

БАЛАДА ПРО ВЕСІЛЛЯ

Було весілля як весілля.
Сусіднє повнилось подвір'я
самовіддачею музик.
І в іпостасі був я гостя.
А це почесно, це не просто.
Звикав до тої ролі. Й звук.
Із усіма йшов урочисто,
Наш ліс минаючи тінистий,
І супроводив молодих.
Вони ішли, щоб розписатись.
Це ритуал. І його святість
Належить до речей святих.
І як дійшли вже до сільради
Й музики перестали грати,
Тут зупинивсь автомобіль.
І вийшов у солдатськiм строї
Красивий і високий воїн.
І роздивлявся надовкіл.
Тут криком сповнилось довкілля.
Захвилювалося весілля,
А особливо молода.
У мить оцю, як сонце, ясну
Приїхав брат доречно, вчасно
на дембель.
І її віта.
Свою сестру віта з весіллям.
Були емоції всесильні.
І всім вони передались.
І я, як гість, а це почесно,
Не знав тоді, в той день чудесний,
Що опишу його колись...

* * *

А людство знов чманіє від біди.
Само себе не в змозі зрозуміти.
У пам'яті відшукуєш сліди
Із початків життєвої орбіти.
На віддалі вони все ж мерехтять,
Немов вогні із берега морського.
І хоч би як вело тебе життя,
І хоч які б долалися дороги,
Відчуєш дотик згублених слідів
На стоптаному досі помежів'ї,
Що не зникає, як старий мотив,
І, як колись, тут вчора хтось ходив,
І втопано на те і те подвір'я.
Там гамірно. Спокійно. Там ніхто
Не одягає на обличчя масок.
Там діляться насіннями квіток
І знають, де в кого який є засіб
Чи просто необхідний інструмент.
Там є чуття родинності природнє.
Тривожить їх новинний той контент.
Коронавірус. Відчуття безодні.
І те, що людство в пазурях біди.
Й само себе не в змозі зрозуміти.
І виринають в пам'яті сліди
Із початків життєвої орбіти...

Надія Кир'ян (Уютнова),
письменниця, перекладачка, журналіст,
член Національної спілки письменників
України, член Національної спілки журналістів
України, лауреат літературної премії імені
Олени Пчілки

НАВЧУСЯ У КВІТОК

Обміє дощ вишневі пелюстки
І облетять, легенькі, ніби пір'я,
А вже бузок засвічує сузір'я,
У синім полум'ї згорять і ці зірки.

Захоплена в полон стрімким дощем,
Виплутую дзвінкі струмки з волосся,
Щоб це нікому дивним не здалося,
Тихенько затуляюся плащем.

Сьогодні я навчуся у квіток
Обтрушувать години, дні і тижні
І скрапувать так солодко, як вишні,
На землю білим цвітом пелюсток.

БІЛЕ ДИВО

Звідки все це налетіло:
Пречудове, біле-біле
Ще й блискуче, мов пір'їнки?
З деревинки чи з хмаринки,
З подушки чи то з перинки?
Не пелюстки, не сніжинки
Ловим радості хвилинки.
Нам серед зими вони
Нагадають дні весни.

* * *

Весну коронавірус зіпсував,
Ще, не дай Боже, зіпсує нам літо.
І хоч зі сну прокинулися квіти,
Сум забиває радісні слова.
Ці чортики, невидимі і злі
Крадуть у нас весняні дні і квіти
І у клітках примушують сидіти,
Нагнувши всіх від неба до землі.
А може, треба зупинити час,
На праведну вернутися дорогу.
Тоді почуємо нарешті голос Бога,
Який даремно досі кликав нас...
Та як же пишно квітне алича,
А поруч і тюльпани, і нарциси,
А на підході півники-іриси.
Їх осяває сонечко-свіча.
Світ прокидається і квітне знов і знов,
Аби його лиш люди не псували,
Яким постійно усього замало.
А утікає головне – любов.

НЕВЕСЕЛІ ДУМКИ

Думки сьогодні невеселі,
Немов Гафізові газелі:
Роки минають і століття,
А зла не меншає на світі.
Ті самі все життєві хащі,
Де знову гинуть щонайкращі,
Бо вісті із війни страшні –
Везуть героя у труні.
Як винайти таку труну,
Щоб поховати в ній війну?

ПРОКРУСТОВІ ЩАСЛИВЦІ

– У тебе задовгі руки, –
сказав Прокруст. –
Відрубаємо –
і ти будеш щасливий.

– У тебе задовгі ноги, –
сказав Прокруст. –
Відрубаємо –
і ти будеш щасливий.

– У тебе задовгі вуха, –
сказав Прокруст. –
Відрубаємо –
і ти будеш щасливий.

– У тебе задовгий язик, –
сказав Прокруст. –
Відрубаємо –
і ти будеш щасливий.

– У тебе завелика голова, –
сказав Прокруст. –
Відрубаємо –
і ти будеш щасливий.

І були загальні збори, на яких
безрукі, безногі, безвухі, без'язикі,
безголові щасливці
в один голос величали Прокруста,
бо без нього ніколи б
не мали щастя.

Вікторія Осташ (Хоню),
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри філології Київського
національного університету театру,
кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого,
член Національної спілки письменників України

* * *

вже не поезія в мені – за сивиною...
не тільки видима – на серці сивина
(не зафарбуєш) вже не дивина
кривава піна здійснена війною
за нами – потойбік і посеїбік
хоч не торкайся не дивись не слухай
приходить перед очі та на вухо
ні не шепоче – перейшло на крик
то з іншої реальності пейзаж...
прокинутись – а все було не з нами!
та вже не обійтись словами й снами
де кров... не розфарбовка не колаж

не музи нам шепочуть не оті
залюблені у звуки марсельези
ведуть на площі... не святі терези
застиглі у молитві і пості

аби ж не фігурально зааніміти...
чи хто би з нас погодився один
довіку – без рядка – аби взамін
загиблих хоч би сотню оживити?!

* * *

оте що я ніколи не скажу
вони говорять часто й гонорово
із їхніх вуст патріотичне слово
лакує це болото цю іржу
що їх би осушити й сколупати
але вже хтось розтяг рушник картатий
і накриває ним одвічну лжу

а що мовчанка? мій німий протест...
смішне балансування без страховки
на цих націоборчих підтанцьовках
в чужому святі недоречний жест
розціняють легковажним чи й ворожим
як чорну хмару й грім у день погожий
але панове то хіба не тест –

вони кричать напружують повітря
співають гімни – мов суцільний трен
а поряд – без подяк в уявних титрах –
руїни днів... румовища імен...

* * *

нас нібито вчили
читати і вислизати
з-під снігу підтекстів
зчужілого смислу речей
пригадуєш раптом
ті дивні процеси і дати
на рівні емоцій
на віддалі – як запече!
і десь вони поряд

навчителів тихі поради
півдотиком правди
крізь товщі і товщі глухі
та хто ж нам розкаже
як суму і горя не знати
нести свої хвилі
повз брили і реп'яхи
тут кожен за себе
хто з власним сумлінням хто з Богом –
збивати колінки
і серце до крові й кісток
і не до навчання
аби крізь пророслу тривогу
розгледіти стежку
й звести над проваллям місток
нас нібито вчили
та ми вислизали як риби
плавцями спирались
на хвилі дитячих вендет
і фахова правда
якимось нечуваним штибом
здіймалася дибки
лишаючи долі скелет

МОВОЮ ЛЮБОВИ

чий то камінь з душі?
головне – не тримати у пазусі
дактилічними ритмами
сіючи сенси мов мак

скільки мов у тобі
обростало примарами казусів
таки вижили дві – проросли
крізь асфальтовий шлак

ні не байдуже нам
на межі за «порсбріком» закидів
з ким мовчати й про що
і якою з притаєних мов

та хіба не все'дно хто й якою
заходиться плакати
і цідити прокльони
вгрузаючи в ігри зі злом

то не мова молітви
вспадкована з генами прадідів
співом матері всмоктана
з молоком і слізьмі

то й не вижити їй –
бо просочена болем і зрадами
гайда в мову любови –
зігріє й у розпал зими

та й у вареві цім
(неможливих розпечених вимірах)
відживлятиме вдень
боронитиме спокій нічний

говори між рядків
тільки нею – любовно – утілених
одслоняючи зло
повертайся на тракт із бічних!..

«А РЕШТА ВСЕ – ЛІТЕРАТУРА...»
(Біжучі нотатки на берегах протоколу журі
конкурсу юних поетів «Білий голуб»)

Творча сміливість, незамиленість ока, незаангажованість поглядів, своєрідність поетичного мислення – ці щасливі властивості юності притаманні більшості учасників цьогорічного конкурсу «Білий голуб», що, власне, і засвідчили їхні вірші. Сподіваюсь, поетичні знахідки наших переможців припадуть до душі не лише нам, членам журі.

Хіба можуть залишити байдужими пластичні образи й органічний ліризм п'ятикласниці Каріни Бородій: *«Є люди ріки, люди потічки, // Малі джерельця і замулені криниці», «Тремтить вокально неба голубинь...»*; дошкульна іронічність семикласника Івана Чижя: *«В одяг від «Кутюр» вдяглася мова, // Взула брендові кросівки «Найк»*; парадоксальність думки дев'ятикласниці Ніколь Каменевої: *«Пишіть НОВУ історію... А час... // Немає часу плакати й мовчати...»*; філігранні метафори і тендітність поетичного письма дев'ятикласника Олега Крота: *«Серед вітряних итор і сніжної тіні, // Співають скляні горобці, // Розплелося вітрів павутиння, // Рука замерзає в руці», «Коли закінчаться паперові жнива, // викрутимо з чайного дерева // увесь папір, // і розпочнеться сезон кораблів»*; доросле осмислення історії нашого народу, безпристрасність і прямота сатири – від десятикласника Михайла Міняйла: *«Відчаєм. Розпачем. // Наговорилися дбсхочу. // Зрадами. Муками. // Пострілів звуками.// Війнами. // Бунтами. // Гонтами й Хунтами. // Смертю. // Могилами. // Крутами й Кримами»*; *«Моя душа шукає зцілень, // Від сочень соціальних клізм»*; фігурні вірші з нештучними алітераціями – від десятикласниці Аліни Бурдюк: *«...ХУХА В КОРИННІ СОСНИ // ХУТЕНЬКО ХИСТКУ ХАТИНКУ // ПРИБИРАЄ, ХМИЗОМ ДОЛІВКУ // ВИСТИЛАЄ, МОХОМ ШПАРИНКИ ЗАТУЛЯЄ // ЩОБ НЕ ХИТАЛАСЬ, НЕ ХИЛИТАЛАСЬ // ХАТИНА. «ХОРОША, СПРАВНА // ХАЗЯЄЧКА», – ХВАЛИТЬ ЇЇ //*

МУДРИЙ // ХО» (за браком місця візуальною структурою вірша мені довелося пожертвувати); стильний лаконізм і своєрідний шарм інтимної лірики, із «краплинною філософією» – від першокурсниці Марії Ільєнко: *«Коли мене // торкався ти душею – // у серця виростили крила!»*, *«На Місяці – // пили ми каву, // бургундське – // на Венері... за кохання!.. // А на Плутон // літали танцювати!»*; «анамнез» дорослішання і тонка самоіронія – від першокурсника Іллі Харламова: *«...тривожить лише одне: // Що від мене лишається рими, // А в тих римах не стане мене», «Не думки – ультиматуми, // Та лишається злість, // Що мені докорятимуть, // Ніби я егоїст...»*.

Звичайно, не уникли юні автори типових хиб і недоглядів, головними серед яких є порушення ритму (*«Які піднімуть твою душу в небо»*: за ритмом рядок вимагає ненормативного наголосу в слові – «твоюю» замість «твоюї»); невиправдана дидактичність, декларативність (*«Пройти потрібно гідно й до пуття // Пізнати щастя, зустрічі й втрати»*; *«За гаджетами ми забули, // Що книга – то є справжній скарб»*); скупчення приголосних і небажані смислові ефекти на стикові слів (Ти – спів в саду солов'я); поетичні штампи, неточні та банальні рими (ласкава—слава, моя—земля—солов'я, війни—бід).

Тому, звертаючись до них, власне – до вас, шановні юні колеги, висловлю декілька порад, які, сподіваюсь, допоможуть вам повніше розкрити свій творчий потенціал, розвинути необхідні поетові навички, можливо – розширити уявлення про завдання і надзавдання митця.

Ще 1964 року, аналізуючи один зі збірників тодішньої актуальної поезії, Василь Стус зауважував у багатьох творах тогочасних поетів «відсутність внутрішньої життєвої (отже, й поетичної) цілісності», яка заважає авторам «художньо втілити свій задум»: «Виною цього є те, що деякі поети йдуть не від конкретної дійсності, а від наперед заданої схеми. Мистецтво – не ілюстрація постульованих істин, в кращому разі воно, художньо відбиваючи дійсність, може мати з ними дотичні точки. Так само не може воно

виходити з логізованих, нехай і дуже правильних, істин». Погодьтеся, ці поетові міркування не втратили ані крихти актуальності, адже багато нинішніх віршарів (і не лише початківців) охоче беруться вирішувати у творах найболючіші проблеми сьогодення. Зайве доводити, що за злободенністю, соціальним пафосом, публіцистичністю і декларативністю доволі часто може ховатися брак художнього смаку і почуття міри, а то й елементарна творча неспроможність «професійних трибунів».

Природньо, кожен автор прагне бути почутим, поцінованим, намагається порозумітися з читачем, поділитися найпотаємнішим, досягнути граничної відвертості, втілити так звану «життєву правду», але і на цьому шляху може причаїтися небезпека. Недаремно в маніфесті супрематизму Казимір Малевич писав: лише «безсилі художники прикривають своє мистецтво правдивістю. В мистецтві потрібна правда, але не правдивість».

А чому ж тоді так часто від нас, поетів, вимагають саме простоти і правдивості, щирості і відвертості, на противагу поширеній у народі думці «простота гірша од крадійства»?! В чім тут річ? Мається на увазі такий рівень щирості, за якого людина (зокрема – автор-віршар) нібито готова все про себе викласти-виказати, ледве не продемонструвати спідне, на жаль (і дуже часто) – без жодної реальної потреби. Але чи виправдана подібна відвертість, якщо вона часто лише ставить іншу людину (в тім числі – і читача цих «тотальних одкровень») у незручне становище, а ще може і поранити, нашкодити, якщо навіть і суто естетично чи психологічно. Тому, вдаючися до прийому «відвертої розмови з читачем», авторові потрібно бути дуже обережним, співвідносячи «дозування» щирості зі своїм суто творчим завданням, метою поетичного висловлювання.

І ще один аспект авторської правдивості (щирості) хоча зачепити. Буває, щирість і сповідальність набагато перекривають своєю потужністю реальну авторську майстерність, і тоді автор стає беззахисним перед самим собою, не кажучи вже про його стосунки з розумним, досвідченим читачем. Така беззаперечна «щирість»

здатна увиразнити недостатність вправності версифікатора, його суто технічну неспроможність, а інколи – і творче безсилля.

Тож аби стати справді сильними, потужними поетами, варто бути надвимогливими до себе, чесними і відвертими, передовсім – зважаючи власні можливості, відповідальними – за кожне вжите слово, намагатися не поступитися творчою правдою, поетичною логікою – заради заздалегідь обраної (маніпулятивної) мети, так званого ремісництва, «літературщини», тим більше – задля дешевої популярності та визнання, вони ж бо часто-густо не мають жодного стосунку до поезії, безнадійно заглушують її внутрішню музику, а, як відомо – «найперше – музика у слові»:

Так музики ж всякчас і знов!
Щоб вірш твій завше був крилатий,
Щоб душу поривав – шукати
Нову блакить, нову любов,

Щоб мчав де далеч непохмура,
Де чари діє вітерець,
Де пахне м'ята і чебрець...
А решта все – література

(Поль Верлен, «Поетичне мистецтво», переклад Григорія Кочура).

Вікторія Остап (Хоню),
поет, кандидат філологічних наук,
історик світової літератури, член НСПУ

ЗМІСТ

Привітання ректора Національного авіаційного університету Володимира Ісаєнка	3
Привітання проректора Національного авіаційного університету Артура Гудманяна	4
Наталія Муранова. Білий голуб миру	5
Переможці конкурсу	7
Чиж Іван	8
<i>Україні</i>	8
<i>Одяг мови</i>	8
Міняйло Михайло	9
«Відчаєм. Розначем...»	9
«Тяжкий ти шлях обрав, Василю...»	10
Харламов Ілля	11
«Абрикоси падають і б'ються...»	11
«Рими стали важкі, як залізо...»	11
Каменева Ніколь	12
<i>Гублюся мимоволі між людей</i>	12
<i>Я тобою душу окрилю</i>	13
Бородій Каріна	14
<i>Планета-диво</i>	14
<i>Про осінь</i>	14
Ільєнко Марія	15
«Коли мене торкався ти душею...»	15
«Природа спить...»	16
Крот Олег	16
«У кімнатних пустелях слова...»	16
<i>Паперовий етюд</i>	17
Бурдюг Аліна	18
<i>Мрійлива Мавка</i>	18
<i>Хозяєчка Хуха</i>	19
Банченко Максим	20
<i>Оберіг мого дитинства</i>	20
<i>Ми – нащадки...</i>	20
Какун Софія	21
<i>Земне тяжіння</i>	21
<i>Ми – це коли щасливі діти!</i>	22

Хорошенко Назар	23
<i>Мама</i>	23
<i>Вітер</i>	24
Щербина Марія	24
<i>Весна прийшла</i>	24
<i>Я чула перший відгомін весни...</i>	25
Драчук Олександр	26
<i>Літо</i>	26
<i>Осінь</i>	27
Говорун Аліна	28
<i>Болить...</i>	28
<i>Снігурі</i>	29
Верхова Аріна	30
<i>«Не все на світі вимірюється грошима...»</i>	30
<i>«Спасибі, мамо, що мені життя дала...»</i>	31
Католик Дарина	32
<i>«Встану вранці на світанку...»</i>	32
<i>Рушничок</i>	32
Бойко Богдан	33
<i>Краплинка</i>	33
<i>Мій рідний край</i>	35
Рудійко Анастасія	36
<i>Пісня</i>	36
<i>«Наснився сон жовто-блакитний...»</i>	36
Удовенко Дарина	37
<i>Світлий Великдень</i>	37
<i>Коли зустрічаєш янгола</i>	38
Гніздицька Діана	39
<i>Ненька-Україна</i>	39
<i>Любов, милосердя й добро, як у казці, здолають все зло</i>	40
Журавель Маргарита	41
<i>Поцілована сонцем</i>	41
<i>«У молочнім тумані розтанув світанок»</i>	42
Француз Вікторія	43
<i>Життя – це лабіринт</i>	43
<i>Стиль письма</i>	43
Фетисенко Олена	44
<i>«Поети пишуть сльозами...»</i>	44
<i>«Не торкай вербичку в полі...»</i>	45

Корчемна Ангеліна	46
<i>Журавлі</i>	46
<i>Рідним</i>	46
Гарбуз Іван	47
<i>«Синього кольору з присмаком чорного...»</i>	47
<i>Синій колір</i>	48
Дегтяренко Марія-Лурдес	49
<i>«Його вже не було серед живих...»</i>	49
<i>І стала лісом</i>	50
Шарагіна Вероніка	51
<i>Щасливчанка</i>	51
Боченко Катерина	52
<i>Найдорожчий дарунок</i>	52
Мекшун Анастасія	53
<i>Мрії</i>	53
Матвєєва Марія	54
<i>Подих весни</i>	54
Цимбал Олег	55
<i>Любов</i>	55
Підлісняк Анна	56
<i>Дитяче щастя</i>	56
Бутовенко Олександра	57
<i>«Допоки сосни шелестять...»</i>	57
<i>«Босоніж дощик по землі пробіг...»</i>	57
Хазанюк Ангеліна	58
<i>«Писати книгу про своє життя...»</i>	58
Сухецька Богдана	58
<i>«Сутність духовна природна, родинна...»</i>	58
Борисенко Віталія	59
<i>«Людино, тебе не впіймає ніхто...»</i>	59
<i>«На душі прохолода, навіть півень затих...»</i>	59
Малишко Олексій	60
<i>Моє село</i>	60
Ювченко Олександр	61
<i>Весна 1986...</i>	61
Грбар Богдан	62
<i>Осінь мелодія</i>	62
Кобильська Марина	63
<i>Сонечко і веселка</i>	63

Дідик Володимир	64
<i>Навіки залишились у небі</i>	64
Сімоник Діана	65
<i>«Фальшиві троянди, тюльпани фальшиві...»</i>	65
<i>Хокку</i>	66
Небрат Катерина	67
<i>Осінь</i>	67
Кисельов Олександр	68
<i>Рідна мова</i>	68
Карабань Галина	69
<i>Жінка й парасоля – дивна пара</i>	69
Котовщик Ілона	70
<i>Танок</i>	70
<i>Тінь сонця</i>	71
Арчибасова Вікторія	72
<i>Війна</i>	72
<i>Герой</i>	72
Братусь Богдан	73
<i>«Люблю вечірнє місто...»</i>	73
<i>«Побіжу по хмаринках рожевих...»</i>	73
Корнійчук Тетяна	74
<i>Світ</i>	74
Призери конкурсу	75
Блоцька Вероніка	76
<i>Завжди чекала</i>	76
Полотняк Анастасія	76
<i>Киця Зося</i>	76
Кісельова Вікторія	77
<i>Дивовижна весна</i>	77
<i>«Школяриків струмочок...»</i>	78
Дідовець Оксана	78
<i>Доброго ранку</i>	78
<i>Політ у вічність</i>	79
Пилипенко Дмитро	79
<i>Рідна земля</i>	79
Кошелев Сергій	80
<i>Про Івана Франка</i>	80
Чабаненко Дарина	81

Голос народу	81
Чумак Софія	82
<i>Душевний щем за край-святиню</i>	82
Романовський Артем	83
<i>«Вірші для мене...»</i>	83
<i>Зимуючі птахи</i>	83
Короташ Поліна	84
<i>«Де пшеничні покоси, де блакить голуба...»</i>	84
Іваненко Тетяна	85
<i>Прип'яті</i>	85
Міщенко Вікторія	87
<i>Тату, чому?</i>	87
Пухтій Анна	88
<i>Шевченковими шляхами</i>	88
<i>Моє село</i>	88
Сірик Богдана	89
<i>Я вірю</i>	89
Шпак Аліна	90
<i>Моя країна</i>	90
<i>«Я хочу жити у мирній країні...»</i>	91
Карп'як Євгенія	91
<i>«Жорстокий нині світ, тяжкі часи настали...»</i>	91
Кочман Наталя	92
<i>«Струни людської душі...»</i>	92
Григоренко Дар'я	93
<i>Дзеркало</i>	93
Шиян Поліна	94
<i>Мамо, чи можна...</i>	94
Мухльо Мар'яна	95
<i>«Тут має бути моє слово...»</i>	95
Лящук Маргарита	96
<i>Уроки історії</i>	96
Гуцева Дарія	97
<i>Людина – це любов</i>	97
Киця Вікторія	98
<i>«Ковдрою з твоїх поцілунків...»</i>	98
Власик Анастасія	99
<i>«Мирне небо над головою...»</i>	99

Поетичне слово членів журі	100
Тесля Юрій	101
<i>Хмаринка</i>	101
<i>В пошуках краси</i>	102
<i>Щасливе дитинство?</i>	103
Петровська Тетяна	105
<i>Білий голуб</i>	105
<i>Зі школи</i>	106
<i>«Весняний цвіт...»</i>	106
<i>Акровірші</i>	107
<i>Пам'яті загиблих в авіакатастрофі</i>	107
<i>Чорнобиль</i>	109
<i>Рідна мова</i>	109
<i>«Малиновий вечір...»</i>	110
Хоменко-Семенова Леся	111
<i>Жовто-блакитна кров</i>	111
<i>Слава герою!!!</i>	111
<i>Софія</i>	112
<i>«Так просто хочеться, щоб просто випав сніг...»</i>	113
<i>«Якщо тобі немає місця в цьому світі...»</i>	113
<i>«Від шуму метро мені інколи робиться нудно...»</i>	114
Довгоп'ят (Колінченко) Ольга	115
<i>«А Слово завжди вище нас було...»</i>	115
<i>«Народилась я на Україні...»</i>	115
<i>«Я зіркою пливтиму в небесах...»</i>	116
<i>«Важко. Аж стогне земля...»</i>	116
<i>«Я із краю, де рік намисто...»</i>	117
<i>«Моя квітуча земле...»</i>	117
<i>«Маленький дворик...»</i>	118
<i>«Весна так ніжно по землі ступає...»</i>	119
<i>«Нахилюся вербою над річкою...»</i>	119
Клічак Василь	120
<i>В ізоляції</i>	120
<i>Балада про весілля</i>	121
<i>«А людство знов чманіє від біди...»</i>	122
Кир'ян (Уютнова) Надія	123
<i>Навчуся у квіток</i>	123
<i>Біле диво</i>	123
<i>«Весну коронавірус зіпсував...»</i>	124

<i>Невеселі думки</i>	124
<i>Прокрустові щасливці</i>	125
Осташ (Хоню) Вікторія	126
«Вже не поезія в мені – за сивиною...»	126
«Оте що я ніколи не скажу...»	127
«Нас нібито вчили...»	127
<i>Мовою любови</i>	128
Післямова «А решта все – література...» (<i>Біжучі нотатки на берегах протоколу журі конкурсу юних поетів «Білий голуб»</i>)	130

Літературно-художнє видання
БІЛИЙ ГОЛУБ

Редакційна рада:

Муранова Н.П.

Петровська Т.В.

Хоменко-Семенова Л.О.

Довгон'ят О.М.

Кир'ян Н.В.

Осташ В.В.

Відповідальна за випуск – Наталія Муранова

Упорядник – Тетяна Петровська

Коректор – Надія Кир'ян

Дизайн та верстка – Інна Божко

***До альманаху увійшли найкращі вірші учасників
Всеукраїнського поетичного конкурсу «Білий голуб», який
започаткував Навчально-науковий інститут інноваційних
освітніх технологій Національного авіаційного університету***

Навчально-науковий інститут інноваційних освітніх технологій
Національного авіаційного університету: Альманах поетичної
творчості юних літераторів «Білий голуб», упоряд.: Петровська Т.В.
– Київ, 2020. – с. 144

УДК А 571

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Адреса: Україна, 03058,
просп. Любомира Гузара, 1
<https://nau.edu.ua/>
<https://www.facebook.com/nauofficial/>

Навчально-науковий інститут інноваційних освітніх технологій

Корпус 8а, кабінет 610
<http://iiot.nau.edu.ua>
<https://www.facebook.com/iiot.nau/>
Тел.: (044) 497-52-84, 406-74-04, 406-73-11

Центр допрофесійної підготовки ННІОТ НАУ

Корпус 8а, кабінет 609
E-mail: center_dp@nau.edu.ua
Тел.: (044) 406-72-09, 406-74-04

Центр обдарованої учнівської молоді ННІОТ НАУ

Корпус 8а, кабінет 609
E-mail: obdarovana@nau.edu.ua
<https://www.facebook.com/obdarovana/>
Тел.: (044) 406-72-09, 406-74-04